

Testvér, csatlakozz a Magyar Élet Mozgalomhoz!

Ara 10 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL:
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZAM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TÓL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FÉL
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 19.) 1939 MÁJUS 5, PÉNTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM, 104. SZAM

A Magyar Élet Pártjának debreceni listáján kizárólag debreceni jelöltek indulnak

Listavezető báró Vay László országos pártelnök, második Ferenczy Tibor ny. országos rendőrfőkapitány, harmadik Balogh István gazdálkodó -- A pótlista sorrendje: Nagybákay Antal kereskedő, Polgáry István gazdasági egyesületi elnök, Molnár János ref. igazgató-tanító

A jelölő értekezlet egyhangú lelkesedéssel hozott határozatát felterjesztették az országos elnökséghez

Debrecenben május 28-án lesz a választás

A képviselőház csütörtöki ülésén kormányzói kéziratral megtörtént a Ház feloszlata s az Államfő az új országgyűlést június 10-re hívta össze. A képviselőválasztások kiírása tehát a legrövidebb időn belül megtörténik s ezért a Magyar Élet Pártja, mint az országnak döntően legnagyobb párt szervezete, már csütörtökön az egész országban összehívta párt szerveit, hogy állást foglaljanak a jelölés tekintetében.

A Magyar Élet Pártjának debreceni szervezetét Lossonezy István főispán, törvényhatósági elnök csütörtökön este hét órára hívta össze az Arany Bika kistermébe és azon impozáns számban jelentek meg a párt tagjai a társadalom minden rétegéből. Maga ez a jelölő értekezlet is lényegesen új alapokon ült össze jelezve azt, hogy

A Magyar Élet Pártja teljesen a népi tömegek akarati nyilvánítására építi fel politikáját

és azoknak a személyeknek a kiválogatását is, akikben egységesen összpontosul a magyar közvélemény bizalma. Így azután a képviselőjelölés, illetőleg a választási pártlista összeállítása teljesen a párt-tagok egyöntetű állásfoglalása alapján történt meg, nem pedig úgy, mint a múltban volt talán szokásban, hogy a központtól már kész listát hoztak egy-egy vidéki pártgyűlés elé. Ennek a népi elvnek az érvényesülése eredményezte azután azt az öröndetes elhatározást, hogy Debrecenben

a Magyar Élet Pártjának listáján csuna debreceni kimagasló politikai és közéleti férfiak kapott helyet.

akik valamennyien hivatottan képviselhetik Debrecen minden rendű és rangú társadalmi rétegének érdekeit azzal a jobboldali, keresztény magyar szellemmel, amely ennek a városnak polgárságát valóban áthatja.

Este hét órára zsúrolásig megtelt az Arany Bika kisterme a Magyar Élet Pártjának tagjaival és ezen az értekezleten képviselte magát minden kerület, városrész és körzet polgársága a szervezetek kiküldötteivel együtt.

A terembe lépő Lossonezy István főispánt dörgő, viharos taps és éljenzés fogadta és csak percek múlva csillapodott a lelkes ováció, amikor Lossonezy István a jelölő értekezletet megayította és a következőket mondotta:

— A mai napon az országgyűlés 1935—1940. évi ciklusa befejeződött és legfelsőbb kéziratral megtörtént a házfeloszlata. Új képviselőválasztás előtt áll tehát Debrecen magyarsága és most arról kell döntenünk, hogy kiket jelöljünk a város képviselőiül. Hosszas tárgyalások és eszmecsere után sikerült egy olyan jelölő listát hoznunk az igen tisztelt jelölő értekezlet elé, amely — véleményem szerint — a párt megelégedésével és tetszésével is fog találkozni. Arra igyekeztünk, hogy

olyan férfiakat nyerjünk meg a Magyar Élet Pártja listájára, akik minden tekintetben kikezdetlenek és teljes mértékben képviselik az erőteltjes, meg nem alkuvo keresztény magyar nemzeti szellemet

és akik Debrecen városának minden körülmények között dícsőségre válhatnak. Így sikerült

a lista első helyére megnyerni báró Vay László önamagyméltóságát.

a Párt országos elnökét (kirobbanó éljenzés és percekig tartó taps), aki azzal az elkötelezéssel vállalta a lista vezetését, hogy a debreceni mandátumát fogja megtartani.

— A lista második helyére ajánlunk Ferenczy Tibor ny. országos rendőrfőkapitány urat (viharos éljenzés), a harmadik helyre Balogh István gazdálkodót, a Párt törvény-

hatósági titkárát. (Meg-megújuló lelkes éljenzés és taps.)

— A pótképviselő listájának első helyére ajánlom, — folytatta a főispán Nagybákay Rieki Antal kereskedőt, második helyre Polgáry István földbirtokost, a Gazdasági Egyesület elnökét, harmadik helyre pedig Molnár János református igazgató-tanítót.

Az értekezlet több száz főnyi részvevője egyhangú helyestéssel és megnyugvással fogadta a javaslatot, mire Lossonezy István elnök így folytatta:

— A magam részéről nagy megelégedéssel és őszinte örömmel vettem ezt a lelkesedést és ennek az egyöntetű állásfoglalásnak alapján konstatálom, hogy

a jelölő értekezlet a Magyar Élet Párt debreceni listáját tudomásul vette.

Most egy nagy harc előtt állunk, — folytatta, — s éppen ezért kérem pártunknak valamennyi tagját, — hogy olyan hűséggel és lelkesedéssel vegyék ki részüket a harcban, mint anilyen impozáns egységgel foglaltak állást a Debrecen számára legmegnyugtatóbb lista mellett. Végül kérte a jelölő értekezletet, hogy adjon felhatalmazást az elfogadott listának az országos pártelnökséghez való bejelentésre.

A jelölő értekezlet döntése után dr. Rásó Sándor szólalt fel és hangsúlyozta, hogy ennek a városnak a magyar közönsége az elkövetkezendő választáson sem tagadhatja meg magát. Keresetlen szavakkal kérte a párt tagjait, hogy mindenki dolgozzon és munkálkodjon a lista diadalmos győzelméért. Ha vannak egyéni sérelmek, azokat el kell felejteni, mert

csak egyetlen cél irányadó: hogy a párt impozáns győzelmét arasson.

Visszaemlékezett arra, hogy mi-lyen frenetikus lelkesedéssel vá-

lasztotta meg Debrecen város közönsége báró Vay Lászlót diszpolgárává és hangsúlyozta, hogy Magyarországon még nem volt főispánnak olyan ünneplésben része, mint báró Vay Lászlónak Debrecenben.

Rásó Sándor ezután a második jelölt, Ferenczy Tibor ny. rendőrfőkapitány jelöléséről szólt, aki izig-vegig jobboldali ember, fiatal-ságát és működésének nagy részét itt töltötte el, tőzsgyökere debreceni ember, aki méltó arra, hogy Debrecen képviselje. A lista harmadik jelöltjéről, Balogh Istvánról szólva pedig kérte a párt tagjait, hogy legyenek támogatói abban az áldozatos munkában, amit ő folytat az eszme győzelméért.

Végül köszöntötte dr. Rásó Sándor Lossonezy István főispánt, aki rövid idő alatt tetteivel mutatta meg, hogy fáradhatatlanul dolgozik a közért, nem hangzatos szavakkal, hanem eredményes munkával.

Ez az igazi magyar ember teljesen hozzáférközött a debreceni nép szívéhez.

Főispán életével fejezte be fel-szólalását és a megjelentek hosszasan ünnepelték Lossonezy István főispánt.

A főispán indítványozta ezután, hogy báró Vay Lászlót küldöttség útján kérje fel a jelölés elfogadására, mihez az értekezlet lelkes készséggel járult hozzá.

Ferenczy Tibor ny. rendőrfőkapitány mondott ezután köszönetet azért a kitüntetésért, hogy a párt bizalma személye iránt ilyen spontán formában nyilvánult meg.

— Hosszú köztisztviselői pályám után, — mondotta, — működése-mnek gyönyörű bekoronázása ez a bizalom, amit most tőletek kaptam. Mint ahogy kora fiatalágamtól kezdve mindig izzó magyar lélekkel igyekeztem becsületes magyar munkát végezni, most is csak azt ígérhetem, hogy továbbra is ugyan-ezzel a becsületes lélekkel fogom a köz érdekét szolgálni. Remélem, hogy nem fogtok csalódnai bennem.

— Megilletődöttségem mutatok rá arra, hogy mint választó polgárt, végtelen örömmel és büszkeséggel tölti el a párt országos vezetőségének elhatározása, amikor Debrecen-t megtisztelte azzal, hogy ide nemcsak, hogy ádogen jelöltet nem kívánt állítani, hanem

csupa debreceni férfiú jelölését tette lehetővé.

ami Debrecen erkölcsi és szellemi értékeinek igazi megbecsülését jelent. Hiszen báró Vay László debreceni ember. Nemcsak a hosszú főispánsága alatt vált debrecenivé, hanem családi kötelékek révén és mint a tisztántúli református egyházkerület főgondnoka

még bensőségesebbé peccsetelte Debrecenre való együvértartozását.

Debrecenben talán még nem fordult elő az, hogy a legmagyobb párt minden jelöltje debreceni ember s ez óriási megtiszteltetés ennek az ősi városnak.

A jelölő értekezlet Lossonezy István főispán lelkesítő szavaival ért véget.

Debrecen május 28-án választ

Budapest, május 4. A hivatalos lap mai száma a belügyminiszter rendeletét közli az országgyűlési képviselőválasztások idejének megállapítására. A rendelet szerint a választásokat a következő napokon tartják: a) Budapesten, Debrecenben Győrben, Hódmezővásárhelyen, Kecskeméten, Miskolcon, Pécsen és Szegeden május 28-án. b) Békés vármegyében, Borsod, Gömör és Kishont, Csanád és Torontál

Fehér vármegyékben, Székesfehérvár városban, Győr, Moson és Pozsony, Hajdú, Pestpilis-Solt-Kiskun Somogy, Sopron vármegyékben és Sopron városában, Szatmár, Ungcsa és Bereg és Zala vármegyék területén mind a lajstromos, mind az egyéni választó kerületekben szintén május 28., a többi kerületekben május 29.-én lesznek a választások.

Gróf Csáky István lesz a MÉP kecskeméti listavezetője

A meggyaszói kerület egyhangú lelkesedéssel ismét Törs Tibort jelölte

Kecskemét, május 4. A MÉP kecskeméti törvényhatósági szervezete ma este tartotta képviselőjelölési ülését. dr. Magyar József ügyvéd törvényhatósági bizottsági tag indítványára a gyűlés egyhangú lelkesedéssel a következő lajstromos jelölteket fogadta el:

Első helyen jelölte gróf Csáky István külügyminisztert, második helyen dr. Szász Lajos miniszteri titkárt, a harmadik helyen Soroki Pál szállószegédát, a negyedik helyen vitéz Szatmári Kálmán városi tisztviselőt.

Budapest, május 4. A régi meggyaszói és tokaji választókerületekből alakult szerencsi választókerület 25 községe nyomban a Ház fel-

osztatása után, esztörtök délelőtti népes küldöttség részvételével Szerecsenre jelölési ülést tartott, amelyen egyhangú lelkesedéssel Törs Tibort, a meggyaszói kerület eddigi képviselőjét, a MÉP országos ügyv. alelnökét jelölték. A gyűlés határozatáról táviratilag értesítették a MÉP elnökségét és ugyancsak meglehangú táviratban kérték Törs Tibort a jelölés elfogadására.

Zemplén vármegye lajstromos kerülete MÉP listavezetőjéül Lukács Béla földművelésügyi államtitkárt jelölték. A paksi választókerületben MÉP programmal a kerület régi képviselője, vitéz Téglássy Béla főorvos újra fellép.

Kunder Antal kereskedelmi miniszter a pápánál

A Szentatya pápai áldását adta az egész magyar nemzetre — Hivatalos jelentés a magyar-olasz kereskedelmi tárgyalásokról

Róma, május 4. (MTL) Kunder Antal kereskedelmi miniszter esztörtök délelőtti 11 órakor a Vatikánba hajtatott, hogy kihallgatáson jelenjen meg XII. Pius pápa előtt. Kihallgatása több mint 20 percig tartott. A Szentatya melegen érdeklődött Magyarország iránt és kedvesen emlékezett meg azokról a napokról, amelyeket az eucharisztikus kongresszus alkalmából Budapesten töltött. A legnagyobb díszesettel szólott a magyar nép kiválóságairól, majd pedig megkérte Kunder minisztert, hogy tolmácsolja jókívánságait a Kormányzó párnak, valamint a miniszterelnöknek és a külügyminiszternek, akiknek legutóbbi római látogatására élénken emlékszik.

Kunder Antal miniszter kijelentette, hogy a magyar nemzet milyen szerencsésnek érzi magát, hogy a múlt évben a Szentatya utolsó biboros államtitkár útja alkalmával vendégként ültethette. A magánkihallgatás után a kíséret tagjai is bevezették és bemutatják a pápának. A Szentatya a miniszter és kíséret tagjaira, valamint a hozzátartozókra és az egész magyar nemzetre apostoli áldását adta.

A miniszter ezután báró Apor Gábor szentszéki magyar követ társaságában mintegy 10 perces látogatást tett Magliana szentszéki államtitkáránál, akivel igen szívesen beszélgetést folytatott.

Róma, május 4. Kunder Antal kereske-

delmi miniszter 12 óra után a valuta- és áruvesztési minisztériumba hajtatott, ahol Guarneri miniszterrel folytatott megbeszélést. A mintegy 5 negyedórán át tartó megbeszélés végén bevonták a tanácskozásközből az olasz és magyar szakembereket is.

Róma, május 4. Kunder Antal kereskedelmi miniszter római látogatásáról a következő hivatalos jelentést adták ki:

Ma fejeződtek be a megbeszélések Guarneri és Kunder miniszterek között az olasz-magyar áruforgalmat érintő egyes alapvető kérdésekről. E megbeszélések, amelyeket az élénk szívélyesség és kölcsönös gazdasági érdekek teljes megértése jellemezett a tárgyalás alatt, a kérdések megoldásához vezettek, úgy-hogy fontos forgalmi ágak gyors fejlődését teszik lehetővé. Az olasz-magyar vegyes bizottság feladata marad, hogy legközelebbi ülésén kiegészítse a részletkérdések szokásos megvizsgálását abban a szellemben, amely a két baráti nemzetet egybefűzi.

Róma, május 4. Kunder Antal kereskedelmi miniszter esztörtök este 9.40 órakor titkárát és a szakértőket kíséretében elhagyta az olasz fővárost. A miniszter a legnagyobb szívélyességgel vett búcsút Guarneri minisztertől, és a megjelent olasz elnököktől, majd helyet foglalt a budapesti gyorsvonathoz csatolt szalonkocsiban s annak ablakából búcsút a megjelenteknek.

Róma, május 4. Kunder Antal kereskedelmi miniszter Rómából való elutazása előtt a következő nyilatkozatot tette a MTL munkatársának:

— Felejthetetlen élménnyel és mély benyomással gazdagodva térek vissza erről az útról, amelynek során őszinte szeretet és megbeszélés fogadott mindentől, mind a hivatalos tényezőktől, mind az olasz nép részéről. Római látogatásom és az ott folyt megbeszélések szerencsésen illeszkedtek be abba az eleven

gazdasági kapcsolatba, amely a két ország között fennáll, és a kölcsönös megértés és reális lehetőségek útján fejlődik tovább. Ezt különösképpen alkalmas volt tapasztalni a mi számunkra olasz viszonylatban a legjelentősebb kérdésnek: a szarvasmarhahivitel kérdésének rendezésénél. Ennek eredményeképpen a közel egy év óta szünetelt

marhahivitel a jövő héten ismét megindul. Különös megtiszteltetés volt számomra, hogy Mussolini miniszterelnök is szíves volt hosszabb kihallgatáson fogadni. Magam is tapasztalhattam ez alkalommal azt a meleg baráti érdeklődést és szeretetet, amellyel a Duce a magyar nép és ország gazdasági viszonyai iránt viseltetik.

Az eszmék diadaláról

beszélt Tasnádi Nagy András a MÉP klubvacsoráján

Budapest, május 4. A Magyar Élet Pártja esztörtök esti klubvacsoráján meleg ünneplésben részvételre Tasnádi Nagy András igazságügyminisztert a zsidótörvény tárgyalásának befejezése alkalmából. Juresek Béla pohárköszöntőjében méltatta Tasnádi Nagy András érdemeit.

Az igazságügyminiszter köszönetet mondva a baráti szeretet megnyilvánulásáért és az ünneplésről, hangsúlyozta, hogy az ünneplés úgy fogta fel, amely nem személyesnek, hanem annak az eszmének szól, amely a párt minden tagját összeköti. Szól annak a sikernek amelyet

az eszmék megvalósítása terén elértünk, annak a ténynek, hogy ezen az úton egy lépéssel előbbre tudtunk haladni.

Erről a lépésről elmondhatjuk, hogy ez az első komoly áttörés az ellenfél vonalán. A harc, amelyet együtt vívtunk meg, nehéz és kemény küzdelem volt. Ennek a harcnak meg vannak a maga tanulságai s hála Istennek, meg vannak az eredményei is. Ellenfeleink azt mondták, hogy a javaslat következménye gazdasági pangás és összeomlás lesz. Menjen ki bárki a Nemzetközi Vásárra és megállapíthatja, hogy noha a gazdasági összeomlás rémképeit festették, olyan forgalom van ott, amely az előző évek vásárain nem volt tapasztalható. Bizonyos, hogy

a törvény következtében megnyílnak a keresztény társadalmi rétegek számára a gazdasági életnek eddig zárt területei.

— Ezzel a törvénnyel lehetővé tettük azt is, hogy azok a széles rétegek, elsősorban földművelők lakosságunk, a gazdalközösség gyermekei, akik eddig minden tehetségük mellett sem tudtak előrejutni, most a társadalmi felemelkedés útjára léphessenek. Természetes, hogy a törvény megalkotásával csak kezdő lépést tettünk meg s

igen sok teendő vár még reánk az egész magyar társadalomra, főként az ifjuságra.

Ezeknek a feladatoknak teljesítése nem lesz egyszerű és könnyű, mert az ellenfél egyáltalán nem adta fel a harcot. A siker nem szabad, hogy elbizakodottá tegyen bennünket. Ezt a sikert úgy kell felfogni, mint a nemzet felett örökös Gondviselés ajándékát.

A miniszter beszéde végén gróf Teleki Pál miniszterelnökre ültette poharát, aki más irányú elfoglaltsága miatt nem vehetett részt a vacsorán és aki magyar szívvel, keresztény lélekkel és kemény férfias sággal vezeti a nemzetét tovább a magyar jövő felé.

A jelenlevők lelkes tapsal fogadták a miniszter szavait és hosszan éljenzték gróf Teleki Pált. Több felszólalás a vacsorán nem volt.

Ma válaszol Beck lengyel külügyminiszter Hitler kancellárnak

Itála azt tanácsolja Lengyelországnak, hogy ne ragadtassa el magát

Páris, május 4. A francia közvélemény érdeklődésének középpontjában Hitler beszédének elhangzása óta a lengyel-német viszony kérdése áll. A sajtó attól tart, hogy a két ország között fennforgó ellentétek súlyos nemzetközi bonyodalmak forrásává válhatnak. A lapok varsói tudósítói szerint igen valószínű, hogy Beck lengyel külügyminiszter, aki május 5-én válaszol Hitler javaslatára, el fog zárkózni a német részről kért engedelmek elől.

Varsó, május 4. Hivatalosan jelentik, hogy a Ház pénteken délelőtti 11 órakor teljes ülést tart. A Ház ülését valamennyi lengyel rádióállomás közvetíti.

Róma, május 4. A Lavoro Faszista azt tanácsolja a lengyeleknek, hogy ebben a súlyos órában ne ragadtassák el magukat. Az olasz nép barátságát a lengyel nép iránt, miért is kívánja, hogy Lengyelország ne kövessen el hibát. Az olasz nép véleménye szerint a Hitler kancellár beszédében említett ajánlat mérsékelt és igazságos.

Páris, május 4. A francia közvélemény jelenlékeny része arra számít, hogy Mussolini közvetítő és békítőszeret fog betölteni Berlin és Varsó között. Az Oeuvre úgy értesül, hogy Mussolini Ciano gróf útján hosszú jegyzéket juttatott el Varsóba, amelyben felajánlja személyes közvetítést. Róma a jegyzékben a német kívánalmak teljesítését javasolja Varsónak, de ellenszolgáltatás fejében Lengyelország

valamennyi határára kiterjedő német-olasz szavatosságot helyes kilátásba.

Az Excelsior római tudósítója szerint biztosra vehető, hogy az olasz kormány mindent elkövet a német-lengyel ellentét békés rendezése érdekében.

Gafencu Belgrádba, Constantinescu Rómába megy

Venecia, május 4. Gafencu román külügyminiszter 10 órakor Belgrádba utazott.

Bukarest, május 4. Constantinescu pénzügyminiszter, a román nemzeti bank kormányzója Baseli utazott. Baseltől hivatalos látogatásra Rómába megy, ahol május 9-10-11-ig marad.

VIGSZINHAZ

MA UTOLJÁRA

Sonja Henie

káprázatos filmje:

Csodák

csodája

Holnapot!

„Aranyat asszonyért!”

Vendéglői
abroszok!

Jutányosan beszerezhetők

Kardos László cégnél

Kormányzói kézirattal feloszlatták az országgyűlést

A képviselőház búcsúülése -- Az új országgyűlést június 10.-ére hívta össze az államfő

Budapest, május 4. Már hetekkel ezelőtt erősen tartotta magát a politikai körökben az a hír, hogy még a tavasz folyamán új választás lesz. Az volt az általános vélemény, hogy a zsidóörvény megalkotásával az országgyűlés 1935-40-ik évi ciklusa be fogja fejezni munkáját és legfelsőbb kéziratát megtörténik a ház feloszlata. Az erről szóló hírek azóta is erősödtek és a legutóbbi napokban már befejezett tényként számoltak avval, hogy gróf Teleki Pál miniszterelnök berlini útjáról hazatérve megteszi a Ház feloszlata sára vonatkozó előterjesztést az államfőnek és az erre vonatkozó intézkedések nyomában meg is történnek.

A képviselőház ülését csütörtök délelőtt 10 órára hívták össze, ugyanakkor összehívták a felsőház külügyi bizottságát is.

A képviselőház csütörtöki történelmi jelentőségű ülése iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg és már jóval 10 óra előtt teljesen megtelt a folyosók. A képviselők az új választás eshetőségeiről beszélgettek. A jobboldali folyosón vidáman és a legteljesebb bizakodással folyt az eszmecsere, a baloldali folyosón azonban rendkívül nyomott volt a hangulat. Miután a Ház ülését még fél 11 órakor sem nyitották meg, a hangulat egyre várakozóbb és idegesebb lett.

Háromnegyed tizenegy előtt néhány perccel aztán megszólaltak a folyosók csengői. A padok zsúfoltak. Darányi Kálmán elnök magyar ünnepnapon jelenik meg az emelvényen és megnyitja az ülést.

Napirend szerint Virágh Béla előadó ismertette a számvizsgáló bizottság jelentését.

Már az ülés megnyitása után egy másuttán jönnek be az üléssterembe a miniszterek és elfoglalják helyeiket. Néhány perc múlva feltűnik gróf Teleki Pál miniszterelnök alakja. Kezében aktatáska. Feléje irányul minden tekintet, a miniszterelnök elfoglalja helyét, hallgatja az előadói beszédet.

Csak néha vált egy-két szót a mellette ülő belügyminiszterrel.

A képviselők alig figyelték az előadói beszédét, mindenki a további eseményeket várta. Hozzászóló sem akadt, vita nélkül elfogadta a Ház a jelentést.

A kormányzói legfelsőbb kézirat

Darányi Kálmán házelnök ezután jelenti, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnök óhaját szólni.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök emelkedett szólásra s bejelenti, hogy legfelsőbb kormányzói kézirat érkezett.

A Ház tisztviselője átveszi a lezárt borítékot s felviszi az emelvényre.

Darányi Kálmán házelnök felbontotta a legfelsőbb kéziratot, majd átadta a Ház jegyzőjének, aki megkezdte annak felolvasását. A Ház tagjai valamennyien felemelkedtek helyükről.

A legfelsőbb kézirat így hangzott: „Magyarország országgyűlésének kormányzói üdvözlése!

A magyar királyi minisztérium előterjesztésére az 1933. évi XXIII. törvényekben kötelező jogomnál fogva az 1935. évi április 27-ére összehívott országgyűlés működését befejeztem nyilvánítom és berekesztem. Egyben Budapest székesfővárosban 1939. évi június hó 10-ére új országgyűlést hívok össze. Most, hogy az 1935. évi április hó 27-re összehívott országgyűlés munkája befejezést nyert, őszinte köszönettel és hálával emlékezem meg az ország érdekében kifejtett hazafias és eredményes munkájáról.

Kelt, Budapesten, 1939. évi május 4-én.

HORTHY s. k.

TELEKI s. k.

A kormányzói kézirat felolvasása után az egész Ház lelkesen és hosszasan éljenzi a Kormányzót, majd a képviselők újból elfoglalják helyeiket.

Darányi Kálmán: A Kormányzó úr Öfömméltósága legfelsőbb kéziratával a Házat feloszlatta. Nem az én feladatam a képviselőház munká-

jának méltatása, de hibát követnék el, ha nem említeném meg működése alatt hazánk területének gyarapodását. (Hosszas taps és éljenzés.) Legyen szabad megköszönnöm az irántam és a Ház tisztviselőikara iránt tanúsított bizalmat.

Az ülés befejeztével a Ház tagjai még egyszer megjelentek Darányi Kálmán elnököt, majd ismét megteltek a folyosók, most már nem képviselőkkel, hanem — jelöltekkel és csüggedt, kerületenküli politikusokkal, akik közül egyesek még reménykednek, de mások — biztosak lévén abban, hogy pártjukról hivatalos jelölést nem kapnak — harsányan magyarázzák, hogy „nem válnak jelöltséget” és visszavonulnak a politikai élettől.

A felsőház ülése

A felsőház csütörtökön szintén ülést tartott, amelyen megjelent gróf Teleki Pál miniszterelnök, valamint Tasnádi Nagy András igazságügy- és Keresztes-Fischer belügyminiszterek. Az ülést gróf Széchenyi Bertalan nyitotta meg, aki ismertette, hogy a képviselőház a zsidóörvényt a két Ház együttes bi-

Megkezdte a rendőrség a Deák Ferenc-utcai kasszafurás egyik gyanúsítottjának kihallgatását

A betörés előtt terepszemlét tartott a kasszafuró, akivel a ház lakói találkoztak és beszélgettek

Csütörtökön délelőtt újabb érdekes részlete vált ismeretessé a rendőrségi kihallgatások nyomán, a Deák Ferenc-utcai Takarékoság Rt. kasszafurásának. A rendőrség mint arról legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk — még szardán korán reggel megkezdte a nyomozást. Elsősorban is rekonstruálták a betörés egész lefolyását és a betörő útját, majd ennek megállapítása után kihallgatásokat tartottak.

Igy derült ki dr. Szabó Gyula rendőrkapitány csütörtök esti újabb helyszíni szemléje után végzett kihallgatása során, hogy a betörő kasszafuró kedden délelőtt, a betörést megelőző nap bent járt a Takarékoság-épület udvarán, ahol terepszemlét tartott.

A házmaster vallomása szerint ugyanis délelőtt egy fiatal, magas férfit látott ólálkodni az udvaron. Kezében aktatáskát tartott, más érdemleges személyleírást azonban nem tudott adni erről a férfiről. Mikor látta a házmaster, hogy az

zottságának jelentése alapján fogadta el. Ezután az elnök bemutatta a képviselőház elnökének átiratát az országgyűlés feloszlata sára vonatkozóan. A kormányzói feloszlato kéziratot Agoraszto Tivadar olvasta fel s azt a felsőház tagjai állva hallgatták végig. Ennek befejeztével gróf Széchenyi elnök a felsőház tanácskozásait berekesztettnek nyilvánította s kijelentette, hogy a felsőházat elhatározásainál soha sem kicsinyes személyi szempontok vezették, hanem mindig az egyetemes nemzeti érdek.

A felsőház ülése az elnöki beszéd után egynegyed két órakor végetért.

ismeretlen férfi sokáig idős már az udvaron, és láthatólag fürkészve szemlélte az épületet és az egész udvart, megszólította és megkérdezte tőle, hogy mit keres.

Az ismeretlen idegen azt a választ adta, hogy a Takarékoság irodájába akar menni. Később valóban be is ment az irodába.

hogy azonban ott benn mit végzett és mikor távozott, erre vonatkozólag a házmaster nem tudott választ adni.

Ugyanezt a férfit kevesse előbb a házmaster kislánya is látta, aki szintén megszólította a férfit és útba akarta igazítani. A férfi azonban azt mondta, hogy

csak a virágokat nézi, mert azok igen szépek és tetszenek neki. Így tényleg körüljárta a kertet is, s valószínűleg ekkor tanulmányozta ki a menekülés útját.

A rendőrség természetesen ezeket a tanuallomásokat is jegyzőkönyvbe foglalta és ezen az úton is tovább folytatja az ismeretlen férfi után a nyomozást, aki talán éppen

HUNGARIA filmszínház

MA ELŐSZÖR Budapest legnagyobb sikere, a világ legszebb filmje:

A FIUK VÁROSA

izgalmas, szívbemarkoló történet. Főszereplők: MICKEY ROONEY és SPENCER TRACY.

Előadások: délután 5, 7, 9 órakor!

Világhíradóban a legújabb események!

AZ APOLLOBAN

MA másodszer a kitudó MICKEY ROONEY nagyszerű filmje:

Csak egyszer vagy fiatal

Előadások: 5, 7, 9 órakor! HIRADÓ!

az éjszakai kasszafúróval, vagy annak esetleges büntetésével lehet azonos.

A rendőrség munkáját erősen megnehezíti az a tény, hogy *semmi áruló nyom nem maradt a tettes után.*

A kasszafúrás puszta kézzel követte el, azonban újjnyomatot mégsem lehetett teljes épségben felfedezni sehol sem, mert valószínűleg a padlás kibontásánál kezének pórusai megteltek porral és piszokkal, s így az újjnyomatok teljesen elmosódtak. Magát a kasszafúrás valószínűleg még korán este, éjjel előtt követte el, amikor már a ház lakói nyugovóra tértek. Látszólag nyugodtan hajította végre, az ablakokon ugyanis dupla függöny van, amin a villanylámpa fénye sem igen szűrődhetett ki.

Van az esetnek egy komikus része is, ami ugyancsak esőtörtőkön derült ki.

A Takarékoság udvarán évek óta van egy hamis kutya.

Ez azonban valóban olyan hamis, hogy előfordult a multban, hogy a ház lakói is többször megtámadta. Ezért a kutyát a hátsó udvarban tartják elzárva, nehogy valakit tényleg megharapjon. Ha ez a kutya történetesen éjjel kint lett volna a kertben, valószínűleg meghiúsította volna a betörést is.

A rendőrség egyébként most abban az irányban is kiterjesztette a nyomozás szálait, hogy a benti tisztviselőknél kívül ki tudott esetleg arról, hogy ezen az éjszakán nagyobb összeg van a pénztárszékében, holott eddig rendszerint minden délelőtt az egyik bankba szokták bevinni. Most a hónap eleji felgyűlt munka miatt nem volt idő a pénznek továbbítására s így csak egy éjszakára akarták bennhagyni.

Szerdán este már a rendőrség a kasszafúrás ügyében kihallgatást is tartott. Egy gyanúsítottat állították elő, aki a multban részben volt hasonló betörésben. A kihallgatás azonban eddig még pozitív eredménnyel nem járt, a rendőrség azonban erősen folytatja a tettes kézrekerítésére indított hajszát.

Göhring San Remóban

Róma, május 4. Göhring vezértábornagy esőtörtőkön este 6 óra 30 perckor megérkezett San Remóba, ahol igen szívélyesen fogadták.

Anglia elismeri Szlovákiát

Pozsony, május 4. Pares pozsonyi angol konzul esőtörtőkön közölte Duresánszky szlovák külügyminiszterrel, hogy Nagybritannia de facto elismeri a szlovák államot.

Felvidéki hegyi tura utakra bérautót

STEYRT

az Alpeselek királyát
rendelje

Kun József.

Debrecen, Rákóczi-u. 14.

Telefon 25-17.

A tengelyhatalmaknak elsőrendű érdekük az erős Magyarország a Dunamedencében

Gróf Csáky István külügyminiszter beszámolója a felsőház és képviselőház külügyi bizottságában a berlini látogatásról

A feltámadás útján együtt kell haladni azoknak az államoknak, amelyek együtt küzdöttek

Budapest, május 4. (MTI): A felsőház külügyi bizottsága ma délelőtt 11 órakor ülést tartott, hogy meghallgassa Csáky István gróf külügyminiszter beszámolóját Telegdi Pál gróf miniszterelnökkel együtt Rómában és Berlinben tett látogatásokról. A miniszterelnök is részt vett egy ideig az ülésen, azonkívül ott volt a kormány tagjai közül Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszter is. Az ülésen Kánya Kálmán volt külügyminiszter elnökölt, Csáky István gróf beható részletes expozétát mondott. Az expozéhoz Szüllő Géza, Soós Károly és Csokonics Iván gróf szövegezték hozzá, majd Csáky István részletes választ adott a felvetett kérdésekre.

A felsőház külügyi bizottsága nagy tapsal és tetszéssel fogadta a külügyminiszter expozéját és a hozzászólásokra adott választ. A bizottság ülése két órán át tartott.

Budapest, május 4. (MTI): A Ház külügyi bizottsága szerdán, május 3-án, délután 5 órakor tartott ülést *vitéz Takács Tolnay József* gróf elnököletével. Az ülésen a kormány részéről Telegdi Pál gróf miniszterelnök, Hóman Bálint és Csáky István gróf miniszterek jelentek meg.

Az elnök megnyitja után Csáky István gróf tartotta meg expozéját. Behatóan tájékoztatta a bizottságot gróf Telegdi Pál miniszterelnökkel Rómában és Berlinben tett látogatásuknak lefolyásáról. Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy

a tengelyhatalmak olyan őszinte, lehet mondani tisztelettel barátságos és bizalommal fogadták a magyar kormány tagjait

még külsőségeiben is, hogy ennek — a spontán megnyilvánuló baráti érzelmek mellett — kiérezhető politikai jelentősége van. Ezután ismertette a tengelyhatalmak békés céljait, amelyek örvendetesen azonosak a magyar kormány politikai felfogásával.

— A tengelyhatalmak — mondotta a külügyminiszter — békét akarnak, mert békét akarhatnak. A tengely az erős államok békéjét kívánja megvalósítani. Semmi sem sürgető, várhat. Történelmi gesztusokat tett, de megelégszik azzal az erkölcsi elégtétellel, hogy népeivel szemben kötelességét teljesítette s a világ színe előtt kimutatta, hogy nem őt terbeli a felelősség, ha a nemzetközi helyzet nem úgy fejlődik, mint ahogy az a földrajzi törvények és az igazság parancsai szerint elvárható lett volna.

Kisebbségi körben hasonló helyzetben vagyunk mi is. Józán megértést akarunk Romániával, barátságot Jugoszláviával. Csak a politikában teljesen járatlankok kockáztatják meg azt az állítást, hogy a két államot el akarjuk választani egymástól. Tisztában vagyunk a helyzettel és senkitől sem kívánunk taktikából, vagy céltalan és alapatlan elgondolásokról olvasmit, amit az adott helyzetben úgysem fog megadni.

Minden magyar kormány számtalan esetben hangsúlyozta azt a fontosságot, amelyet a magyar kisebbségek sorsának alakulásához fűz.

Röviddel ezelőtt javaslatot tettem a román kormánynak, kisebbségi egyezmény megkötésére. Remélem, hogy barátságos lépésemre nem túl-hosszú idő múlva kapok megfelelő választ. Egy ilyen egyezmény, vagy egyezmények megkötése igen sok akadályt elhárítana, amely most

még a közeledés útján áll. Legjobb barátaink, a tengelyhatalmak is őszintén óhajtják, hogy közeledjünk két déli szomszédunkhoz, de még tanács formájában sem akarnak hozzájárulni ahhoz, hogy milyen átmenetben, milyen formában és milyen mérvben kibővítsük kapcsolatunkat velük kitérően.

Mondanunk sem kell, hogy a legnagyobb lelki nyugalommal tudomásul vesszük azt is, hogy jó szándékaink nem találkoznak megfelelő viszonzással.

— Szlovákiával kapcsolatban nincsen semmit hozzátenni azokhoz a baráti szavakhoz, amelyek a magyar kormány részéről többször elhangzottak. Szándékunkban van eddigi pozsonyi képviselőtünknek diplomáciai jellegű adni. Abból az elvből kiindulva, hogy

a tengelyhatalmaknak elsőrangú érdekük az erős Magyarország a Duna-medencéjében.

természetesnek tartjuk, hogy ápoljuk lengyel szomszédunkkal a hagyományos két nép őszinte rokonszenvére felépített barátságát. — Ugyancsak ebből az alapelvből kiindulva, soha senki sem tette szövegeket a kapcsolatokat, amelyek a nyugati nagyhatalmakhoz fűznek bennünket, kármit is állítson egyik-másik szenzációt hajhászó külföldi sajtóorgánium. Gazdasági összeköttetésekkel Olaszországgal remélhetőleg elmélyülnek, a német birodalommal pedig 1940 közepéig rendezve

vannak. Remélhetően sikerülni fog még jóval a fennálló szerződés lejártá előtt megfelelő újabb megállapodásokat kötni legalább néhány évre.

— Őszinte megnyugvással térhetünk vissza Rómából és Berlinből. Hiszen tudjuk, hogy

az olasz birodalom vezetői szövegeket és tetteket támogatták Magyarországot küzdelmes éveiben és csak legutóbb is oda nyilatkoztak, hogy erős Magyarország részükre politikai szükségesség. A német birodalom vezetői pedig nagy horderejű német politikai érdekeket látnak abban, hogy azok az államok, amelyek együtt küzdöttek a német birodalommal s azzal együtt roskadtak össze,

a feltámadás útján is vele együtt haladjanak;

ki-ki a maga életében elsősorban a saját erejére támaszkodva, de másodsorban építve barátainak segítségére is. A multból és a közeljelenből merített önbizalmunk és az a bizalmunk, amelyet barátaink velünk szemben táplálnak, egy hatalmas nemzetesoport sziklaszilárd békeakarata a biztos zálogai annak, hogy nyugodtan nézhetünk egy hosszabb időre terjedő békés államépítő munka elé. — fejezte be expozéját Csáky István gróf.

A bizottság tagjai nagy tetszéssel és tapsal fogadták az expozét. Fel-szólalás a bizottsági tagok részéről nem történt. Az ülés este félhét előtt ért véget.

Rendkívüli sikere volt a bulgár-magyar asztaltársaság szezonzáró összejövételének

A debreceni bulgár-magyar asztaltársaság esőtörtőkön este tartotta nyári szünet előtt utolsó családias jellegű társas összejövetelét, amelyen ez alkalommal szokatlannul nagy számban vettek részt Debrecen társadalmi életének és az asztaltársaságnak tagjai.

Dr. Balla Bertalan városi tanácsnok, a társaság elnöke nyitotta meg az est élvezetes és érdekes programját. Beszédében szövegeket a társaság megalakulásáról.

— A Városi Dalegyelet Bulgáriában járt tagjai nem találhattak volna mel-több megnyilatkozást szeretettel és megbecsülésükkel a bulgárok iránt, mint amikor a bulgár-magyar testvéri kapcsolatok továbbépítése és bensőségekből tételére megalakították ezt az asztaltársaságot — mondotta. — Majd szeretettel köszöntötte a vendégeket, köztük a Debrecenben lakó bulgárokat.

Dr. Korpya Sándor gimnáziumi tanár ezután élvezetes előadásban számolt be a református gimnázium „Erő” eszer-készletének bulgáriai élményekben gazdag emlékező nyári táborozásáról.

A jelenlévők közül igen sokan kellemesen emlékeztek vissza hasonlóan kellemes bulgárial napjaikra.

Az est egyik fénypontja, dr. Nagy Jenő tanár előadása következett ezután. A tudás és európaszerete neves magyar professzor a bulgár-magyar természeti kapcsolatokról beszélt.

Ennek a kapcsolatnak egyik összekötője éppen a Duna, — mondotta — amelyen keresztül az állatvilág egy része, főleg a halak és a víziszárnyasok közlekednek. Szövegeket a két ország növény-

és állatvilágának sok tekintetben hasonlóságáról. Megemlítette, hogy még nemrégben a Dunán 7-9 méter hosszú víza és más tengeri hal jött fel a Fekete tengerből a Dunába, Tiszába és a mellékfolyókba. A bulgárial madarak nem ritkák nálunk sem, igen sokszor feljönnek az Alföld és Erdély területére. Az elmúlt évben például egyik bőségszerményi gazda négy hatyút lőtt, amelyek Bulgáriából jöttek fel. Igaz ugyan, hogy paprikást főzött belőlük. Majd szövegeket az előadó professzor arról, hogy maga Boris cár és Ferdinánd cseár is kiváló ornitológusok, akiknek érdemes bulgár követői lennünk.

Dr. Radeczky László, az asztaltársaság farsadhatatlan szorgalmú és közszeretettel álló titkára egy hazafias költeményt adott elő magával ragadó lendülettel, megérdemelt siker mellett.

Az elhangzott értékes és élvezetes műsorszámok után dr. Balla Bertalan elnök mondott elismerő köszönő szövegeket.

Rövid szünet után a színházi előadásról érkezett meg az asztaltársaság összejövetelére Hamva y Lucy, a Csokonai Színház bájos primadonnája, aki Csanak Béla karnagy zongorakísérete mellett néhány operettrészletet adott elő lemerit közvetlen, művészi előadókészségével. Enneknek robbanó sikere volt. A megjelentek hosszan és lelkesen ünnepelelték a kitűnő művésznőt.

Telegdi Pál izes humorú és Kelemen Géza hasznos felszólalás után az egybegyűlték kitűnő hangulatban szövegeket a kora bajnoki órákig.

Litvinov bukásának háttere

A népszövetségi bajkeverő „három grácia” gyors egymásutáni bukása Litvinovval megbukott az angol-francia-szovjet hármasszövetség terve

A genfi márványpalota meddő társaságának, a Népszövetségnek csúfos bukását az európai külpolitika három bajkeverőjének politikai halála követte. Benes, aki a genfi márványpalota legszűkebb környezetéhez tartozott s aki valóságos szadista hajlammal és nyugtalansággal katasztrófák felé akarta sodorni az európai népeket, a müncheni döntés után letűnt az európai külpolitikai élet színpadáról. Hasonló, bár nem ilyen csúfos bukás érte Titulescut s most az európai bajkeverő triász harmadik tagja is kidőlt a díszes társaságból. A világpolitika rossz szelleme Litvinov—Finkelstein külügyi népbiztos percek alatt tűnt el abban a nagy süllyesztőben, ahová Sztalin megünt munkatársai szoktak kerülni. A hírhedt népszövetségi „három grácia” nem kísért most már többet az európai külpolitikában.

Litvinov bukásáról egyébként a hivatalos jelentések a következőkben számolnak be:

Molotov lett Litvinov utóda

Moszkva, május 4. Litvinov szovjetországi külügyi népbiztos lemondott és lemondását a szovjet legfelsőbb tanácsa elfogadta — utódjává Molotovot, a népbiztosok tanácsának elnökét nevezte ki. Molotov a külügyi tárcát elnöki tisztségének megtartása mellett vette át.

Litvinov lemondásának híre Moszkvában is nagy meglepetést keltett. A volt külügyi népbiztos Sztalin egyik kedvelt emberének tartották, habár bizonyos szempontból önálló politikát folytatott. Utóda, Molotov teljesen Sztalin akaratától függ. A külügyi népbiztoság vezetésében beállott változást a szovjet külpolitikájának forradalmi irányban való eltérést jelent.

Az új külügyi népbiztos felesége zsidóné és családi neve Perlmann. Molotovné éveken át a szovjet parfümiparának élén állott, jelenleg pedig az élelmiszeripar női népbiztos.

Az angol és francia diplomácia csődje

Berlin, május 4. Litvinov bukását a német sajtó a nap szenzációjának tekinti. A legmeddőbb külügyminiszter, a legügyesebb ügynői módszerekkel dolgozó zsonglőr eltávolítása kétségkívül igen rosszkor jön Anglia és Franciaország számára. A lapok rámutatnak arra, hogy a közeljövőben Genfben találkoznia kellett volna Litvinovnak Halifax lorddal és Bonnel-val. Litvinov lemondása kétségkívül a politika, vagy a politikus bukását jelenti és pedig éppen akkor, amikor egy egyezmény szálai összefutnak. Több külföldi hír arra enged következtetni, hogy a Szovjetunió a történetek után az eddiginél nagyobb mértékben távol akarja tartani magát az európai problémáktól. A német sajtó Molotov személyével bővebben nem foglalkozik, csak annyit állapít meg, hogy míg Litvinov minden hajjal megkent keleti zsidó volt, addig Molotov fajoros.

London, május 4. Angol politikai és diplomáciai körökben mindinkább az a meggyőződés kerekedik felül, hogy Litvinov eltűnése súlyos vereséget jelent az angol külpolitika számára. Az angol-francia-szovjetországi szövetség egyelőre kútba esett. Moszkva visszavonulása az európai eseményektől elismert tény, s némelyek Németország és Szovjetország kölcsönös semlegességét nyilatkozatától tartanak.

Páris, május 4. A szovjetországi

külpolitika vezetésében beállott változásnak annál is nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mert francia politikai körökben eddig is rejtelmesnek látták a nyugati hatalmak és Moszkva tárgyalásainak vontatott menetét. Most már kétségtelen, hogy Litvinov bukása ezzel áll összefüggésben. Másik vélemény szerint Litvinov feloldozása Szovjetország elfordulását jelenti a nyugati hatalmaktól. A Szovjettel kacérkodó, francia külpolitikát ellenző francia külpolitikai körök ezzel most újabb alapot kaptak a francia diplomácia támadására. Egyes lapok moszkvai kommentá-

rokra támaszkodva katonai körök munkáját látják Litvinov megbuktatásában és Molotov diadalrajutásában.

Varsó, május 4. Varsói lapok szerint Litvinovnak azért kellett megválnia a külügyi népbiztoság vezetőjéről, mert a Népszövetség felé orientálódó politikája teljes hajótörést szenvedett. Némi meglepetést keltett Moszkvában, hogy Litvinov utódja nem Potemkin lett, aki Sztalin bizalmas emberének számít, hanem Molotov. Molotov, aki mindig ellenezte a kapitalista államokkal való együttműködést, a moszkvai katonai körök embere.

Építőipari értekezlet a kereskedelmi és iparkamarában

Az építőiparosok a tatarozási és átalakítási adókedvezményről szóló miniszteri rendelet módosítását kívánják

Az építőipar kulcsipar, ami annyit jelent, hogy az építőipar foglalkoztatása kb. 40 más iparágának a foglalkoztatását is jelenti. Ezért rendkívül nagy a jelentősége annak az egész közgazdasági élet szempontjából, hogy az építőipar foglalkoztatása milyen mérvű. Az 1939. évre vonatkozó átalakítási és tatarozási adókedvezményről szóló rendeletet az építőipar éppen azért várta rendkívül nagy érdeklődéssel, mert a magánépítkezések tekintetében a külpolitikai feszültség, a házbirtok rendkívül nagy terhei a magántőkét az új építkezések megindításától elriasztják és ezért a meglévő épületek átalakítása és tatarozása az építőipari munkaalkalmak szempontjából fokozottabb jelentőséggel bír. A kereskedelmi és iparkamarák és a többi ipari érdekképviselet már a múlt évben részletes előterjesztésben kérték a pénzügyi kormányt arra, hogy 1939. évre továbbra is tartsa fenn az 1938. évre megadott kedvezményeket, a jogcímes munkák körében részletes előterjesztést tettek a légoltalmi óvóhelyek készítésével kapcsolatban engedélyezendő kedvezményekre s a debreceni kereskedelmi és iparkamara előterjesztésében különösen arra mutatott rá, hogy a vidék szempontjából feltétlenül enyhíteni kellene a rendelet azon merev előírásait, hogy az adókedvezmény nem igényelhető olyan épületek után, amelyek a jövőhagyott városbályázási terven megállapított szabályozási vonalnál kijebb, vagy bel-

jebb állanak.

A megjelent rendelet 2 évre terjedő hatállyal újítja meg az átalakítási és tatarozási kedvezményt, — azonban csupán az adóköteles épületeken végzett azokat a munkálatokat részesítik kedvezményben, amelyekkel legalább az előírt kivételű légoltalmi óvóhelyeket létesítik, vagy amelyek a tetőszerkezetet tűzbiztossá teszik. A felszabadult felvidéki területek kivételével a rendelet azt a megszorító rendelkezést tartalmazza, hogy az adókedvezmény csak azok után a munkák után jár, amelyekkel a 4 szobásnál nagyobb lakásokat, vagy ennél több kislakással alakítják át és ezek megfelelnek az előírt követelményeknek, viszont a felvidéki területekre a rendelet biztosította mindazokat a kedvezményeket, amelyeket 1938-ban az anyország élvezett.

Ezt a kérdést tárgyalta a kereskedelmi és iparkamarában esütörtökön este 6 órakor összeült értekezlet, amelyen az építőiparosok igen szép számmal jelentek meg.

Az értekezletet Zelinger Ede kamarai alelnök vezette, akinek megnyitó szavai után dr. Diezig Alajos kamarai titkár ismertette részletesen a kérdést. Részletesen foglalkozott elsősorban a légoltalmi óvóhelyek létesítésének a kérdésével és rámutatott arra, hogy egyes államok a légoltalmi óvóhelyek létesítését állami feladatnak tekintik, mások pedig jelentős segítséget nyújtanak a háztulajdonosoknak, ha óvóhelyet építenek, így pl. Német-

ország az óvóhely építésébe fektetett költségeknek 72 százalékát téríti meg. A magyar házbirtok rendkívül súlyos terheket visel. Ezért a rendelet nem tette még kötelezővé az óvóhelyek létesítését, viszont ezek mielőbbi megépítése elsőrendű honvédelmi érdek, éppen ezért a kincstárnak az 50 százalékos meghaladó kedvezmény nyújtásával kell a háztulajdonosi érdekeltség segítségére sietnie és ezért javasolta azt, hogy a rendeletben megadott 50 százalékos kedvezmény helyett, 75 százalékos kedvezmény megadását kérjék. A légoltalmi óvóhely létesítésével kapcsolatban nem kellene különbséget tenni adóköteles és adómentes házak között. A kedvezmény után fennmaradó teher még mindig igen jelentős s itt módot kellene találni arra, hogy ezt a terhet egyenlő arányban osszák meg a háztulajdonos és bérház esetén a lakók között.

Meg kellene találni a módiát annak, hogy a háztulajdonosok az óvóhely építésére kedvezményes kamatozású kölcsönt kapjanak. Előadó azután foglalkozott az átalakítási és tatarozási jogcímes munkákkal, ismertette az e tárgyban még a múlt év őszén készített kamarai előterjesztést és javasolta, hogy a jogcímes munkák tekintetében az anyországnak is adják meg azt a kedvezményt, amit a Felvidék megkapott. Ugyancsak a helyi hatóságoknak kellene megadni a jogot ahhoz, hogy indokolt esetben a tatarozási kedvezményt megadják akkor is, amikor a szabályozási vonaltól való eltérés nem lényeges. Javasolta, hogy a kamara sürgesse meg a tatarozási hitel nyújtására vonatkozó rendelkezés kiadását.

Az előadó javaslatait az értekezlet általános helyesléssel fogadta.

Bisothka István építőmester szerint, ha az átalakítási és tatarozási kedvezményeket a múlt évi mértékben megadták volna, kb. fél millió pengő összegű munka indult volna meg. Debrecenben rendkívül sok elhanyagolt ház van, viszont kevés a modern lakás. Ezért rendkívül szükséges az átalakítási és tatarozási kedvezmények régi keretben megadása. A felvidéki építőipar rendkívül nagy építkezési konjunkturát élvezett. Nem sajnáljuk a felvidéki megkülönböztetett elbírálását, de adják meg az anyországnak is azt, amit a felvidéki területek is megkaptak.

Lovas Kálmán kömfalvesmester azt javasolja, hogy a letiltott házbirtok tatarozás esetén pár hónappal oldják fel a letiltás előtti.

Galamb Ferenc ipartestületi elnök a közszállítások esetén a helyi ipar foglalkoztatásának nagy fontosságát emelte ki.

Abban az esetben, ha az átalakításra kerülő ház kijebb van a szabályozási vonalnál, nyújtsanak módot arra, hogy amennyiben a háztulajdonos a szabályozási vonalon kívül álló házrészt lebontja, úgy-

Ne mulassza el megnézni

mit nyújt

kevés pénzért a Klein Divatház!

NÉHÁNY TÁJÉKOZTATÓ ÁR:

Csikos flamisol, sok színben	2.48	Mintás marocain	1.88
Crep de chine imprimée	1.88	Csikos divatkarton	0.88
Falkines	1.88	Len ruhavásznak, 3—3 1/2 m-es darabokban	0.98

KÜLÖNLEGES DIVATKELMÉK

Eredeti francia hernyóselyem ujdonaságok, tisztaselyem chantungok, lenesipkeszövetek nagy és fizlése választékban, szolid árak mellett. Ujdonságainkat — vételkényszer nélkül — készséggel bemutatjuk.

hogyan az átalakítás után háza a szabályozási vonallal egybe vág, úgy kapja meg az átalakítási kedvezményt.

Szendrei Sándor ipartestületi alelnök arra mutatott rá, hogy a szabályozási vonalra vonatkozó rendelkezés kialakult városképpel és szabályozási vonallal bíró városokban nem hátrányos. Debrecenben azonban a házak túlnyomó része a szabályozási vonalnál kijebb, vagy beljebb esik és ezért a rendelet korántsem bírt olyan jelentőséggel, mint Budapesten. Szerinte döntő fontossága van annak, hogy a szabályozási vonalra vonatkozó mérv kikötést rugalmasabbá tegyék és ez eddigi jogcímes munkák körét engedélyezzék.

Dr. Radó Rezső főtitkár rámutatott a légtálmali óvóhelyek építésének rendkívüli nagy fontosságára. Itt a legmesszebbmenő közérdek honvédelmi érdek kívánja a sürgős intézkedést. Foglalkozott ezután egyes közszállítási kérdésekkel.

Fáblán József építőmester a város rendezési terv elkészítésével, — illetőleg revíziójával foglalkozott, majd ezután Zelinger Ede elnök összefoglalta az érkező tárgyalásának anyagát, amelynek eredményeképpen a kamara a legsürgősebben lépéseket tesz az átalakítási és tatarozási adókedvezményekről szóló rendelet módosítása érdekében.

Tudnivalók a készlet-bejelentéssel kapcsolatos raktárkönyv vezetésében

A készletbejelentésről szóló 990-1939. M. E. sz. r. 4-ik §-a a következőképpen rendelkezik:

„A bejelentésre kötelezetteknek anyagkészletükről és az abban termelés, átvétel, elszállítás, felhasználás folytán beállott minden változásról raktárkönyvet, vagy kartoték rendszerű, vagy más megfelelő nyilvántartást kell vezetniük és abban azt a személyt, akinek részére, valamint azt a helyet, ahová anyagot szállítottak, fel kell tüntetniük.

A mennyiségi változások összesített adatairól a készletbejelentés alkalmával kell a bejelentőlap vonatkozó rovatainak kitöltésével számot adni.

Az a raktárkönyv, vagy azt helyettesítő nyilvántartás, amelyet kizárólag az első bekezdés rendelkezése alapján vezetnek, illetéktelenek.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara a m. kir. Küllkereskedelmi Hivatalhoz fordult és rámutatott arra, hogy a kiesinyben eladott tételek nyilvántartása rendkívül nagy többletmunkát jelent a készlettulajdonosra nézve, kérte továbbá annak közlebről való körülírását, hogy a nagyban eladások esetén mit tekint a 990-1939. M. E. sz. r. 4-ik §-a megfelelő nyilvántartásnak.

A m. kir. Küllkereskedelmi Hivatal most a következőkről értesítette a kereskedelmi és iparkamarát:

1. A közvetlen fogyasztásra kiesinyben (detailban) eladott tételek vevőiről névjegyzéket készíteni nem kell, s az ilyen eladások tételenként való kimutatását a m. kir. iparügyi minisztérium nem kívánja. Elegendő a kiesinyben eladott tételeket egyösszegben a nyilvántartásba, vagy raktárkönyvbe naponta bevezetni.

2. Nagyban eladások esetén a hivatkozott rendelet 4. §-ában előírt „megfelelő nyilvántartásnak” tekintti a m. kir. iparügyi minisztérium, ha az elszállított árukról sorszámmal ellátott számlamásolatokat rendszeresen gyűjt, azokat megőrzi és azok alapján az áru átvevőjének a könyvekben való megterhelése is kiténik. A számlamásolatoknak ilyen gyűjtése mellett természetesen oly nyilvántartás is vezetendő, amelyből a rak-tári készletek mindenkor megállapíthatók. A számlamásolatok gyűjtése annak igazolására is fog szolgálni, hogy az elszállított áru hová és kinek birtokába került.”

Böszörményi Béla dr. mondja az ünnepi beszédet a hegytüzérek emlékművének budapesti felavatásán

A volt cs. és kir. 4. és 18. hegytüzérezredek hősi emlékművét május 7.-én leplezik le ünnepélyes keretek között.

Az emlékmű leleplezési ünnepélyén, amelyet a Hadik laktanya falában elhelyezett emlékmű előtt tartanak meg, részt vesz vitéz nemes Bangha Imre m. kir. altábornagy,

tüzérségi szemléző és a főváros polgármestere is.

Az emlékmű leleplezési ünnepélyén a volt bajtársak felkérésére az ünnepi beszédet dr. Böszörményi Béla ügyvéd, Debrecen város th. főügyésze, e. e. tüzérszázados tartja, mint az Emlékműbizottság társelnöke és a hegytüzérezred volt tisztikarának egyik tagja.

Ötven százalékos engedményt adott a MÁV. a debreceni és hortobágyi háromnapos jegyfüzetek tulajdonosainak

Megírtuk már, hogy a debreceni és hortobágyi idegenforgalom fellendítésére újítást vezettek be az idei nyáron az illetékes hatóságok.

Az újítás abból áll, hogy a külföldi és belföldi látogatók részére jegyfüzetet bocsájtatott ki, amelyben három napi ellátás, lakás, fürdőjegy, belépőjegyek, Hortobágyon szekerkezés és minden egyéb benne van, ami lehetővé teszi Debrecen és a Hortobágy látványainak megtekintését és összes szórakozási lehetőségei kihasználását.

A jegyfüzettel kapcsolatban fel-

terjesztést intéztek a MÁV igazgatóságához, amelyben a jegyfüzet tulajdonosai számára vasúti utazási kedvezmény megadását kérelmezték. A MÁV a kérelemre most válaszolt s abban ötven százalékos kedvezményt biztosít a debreceni és hortobágyi jegyfüzet tulajdonosainak.

Ez a kedvezmény, amellyel a jegyfüzet nyújt, minden bizonnyal fokozottabban fellendíti a nyári idegenforgalmat s Debrecen s a Hortobágy sok vendéget láthat majd ezen a nyáron.

Már csak négy napig tart a Budapesti Nemzetközi Vásár

Az utazási kedvezményekkel hétfőn délig lehet Budapestre megérkezni

Budapestről jelentik: Az idei Budapesti Nemzetközi Vásár legnagyobb szenzációja az, hogy a vásár első félidőjében éppen még egyszer akkora idegenforgalmat teremelt Budapesten, mint a múlt év hasonló időszakában. Csak fokozza ennek a szenzációnak a jelentőségét, hogy az idegenáramlás még korántsem szűnt meg, sőt — ha lehetséges — még egyre fokozódik, ami a folytonosan érkező jegyigénylésekből pontosan megállapítható. Igen sokan vannak még a külföldön és vidéken, akik az utolsó napok valamelyikén akarnak Budapestre jönni s hogy ennek semmi akadályja ne lehessen, gondoskodás történt arról, hogy az utazási és egyéb kedvezményeket biztosító vásárigazolványokat az utolsó perig árusítsák minden utazási és jegyirodában.

Mindenestre ügyelni kell a vásárlátogatóknak arra, hogy legkésőbb a zárás

napján, május 8-án déli 12 óráig okvetlenül meg kell érkeznie Budapestre, ahol — ha ebben az utolsó időpontban érkezik is — le tudja bélyegeztetni a vásárigazolványt és jó fél nap áll még rendelkezésére a vásár megtekintésére.

A látogatottság jellemzésére csak egyetlen egy érdekes adatot említsünk itt meg: 16.000 zsemle és 14 mázsa kenyér a vásár egy napján süteményszükséglete, holott főként csak a külföldiek és a vidékiek érkeznek a vásár nagyszerű vendéglő üzemében.

Kiállítók és látogatók már ostromolják a vásár vezetését, hogy — éppen a nagy sikerre való tekintettel — hosszabbítsák meg a vásár idejét, de hát erről — úgy, mint a múltban — most sem lehet szó és a vásár visszavonhatatlanul zárul hétfőn, május 8-án este 7 órakor.

Vasárnap este lesz a Filharmónikusok hangversenye

Csilléry Béla hegedűművész debreceni bemutatkozása

A Debreceni MÁV Filharmónikus Zenekar vasárnap rendezi II. bérleti hangversenyét, amelynek műsorán ezúttal túlnyomólag a klasszikus mesterek alkotásai kerülnek előadásra. Bevezető számként Bach János Keresztélynek, a nagy Bach János Sebastyén második házasságából született fiának, akít a zenetörténelem „londoni Bach” néven ismer, B-dúr szimfóniáját mutatja be a zenekar. A három rövid tételből álló szimfónia derűs, robusztus remekmű, mely szellemében ma is Mozarthoz áll kö-

zel, mint a nagy Bach barokk világához. A mozarti zenekart foglalkoztató szimfónia I. tétele könnyedén tovasuhanó „Allegro assai”, amely még nem ismeri a klasszikus szimfónia téma kontrasztjait. A II. tétel nemes ívelésű oboa dallam, amelynek lágy kifejezése teljes harmóniába olvad a tétel dalformájával, kacagó, csupa báj „Presto” zárja be a szimfóniát, amelyben a klasszikus kidolgozás és motívumjáték minden jellegzetes finomságát megtaláljuk.

Brahms D-dúr hegedűversenyé-

ben dr. Csilléry Béla hegedűművész lép fel először a debreceni hangversenydobogón. A kitűnő fiatal hegedűs, aki utoljára a berlini Georg Kulenkampff művészképzőjét végezte el, a zeneirodalomnak Beethoven mellett legmélyebben járó hegedűversenyét, a nagy hamburgi mester op. 77.-jét választotta debreceni bemutatkozásához. Ez a nagyszabású versenymű a klasszikus forma tisztaságával ékeskedik, de az egyes tételek egyéni ízét a fojtott szenvedélyű brahmsi líra dallamai és az építkezés mesteri szólamszövege adják meg. A hegedűszólam a nagy Joachim József számára készült és a fő hangszerre igen súlyos technikai problémákat ró. Mindazonáltal kevés hegedűdarab dicsekedhetik a jóhangzásnak ilyen sokféleségével és költőiségével. A háromtételű versenymű I. tétele ideális szonátaforma, amelyet az arányok tökéletessége jellemez. A középső tétel gyöngödszínű „Adagio” kis dalformában. A záró „Allegro giocoso”-t, amelynek fő témája magyaros hangú, ritmikai élénksége és változatossága teszi valóban élvezetessé.

Christoph Willibald Gluck, az elsekélyesedett nápolyi dalmű reformátora „Iphigenia Aulisban” című operájának nyitányával szerepel a MÁV zenekar műsorán. Ez a komoly, tömörszavú kompozíció a Racine drámából készült opera rövid drámai foglalat.

Borodin híres „Polovezi táncai” az „Igor herceg” című dalműből — a műsor zárószáma — pazar színekben villódzó, jellegzetesen orosz, romantikus mű, amelynek különös becsét ad a benne feldolgozott népdalok és népi táncok sorozata. A szláv szilajság és melankólia keveréke ez a muzsika, amely ragyogó hangszerelésével gyűjtani tud és így a zenekarok állandó kedvelt műsorszáma.

Jegyek elővételben Springernél és dr. Bertóknál kaphatók, szombat 17 óráig. (—d.)

Alomból valóság

Az üsszartozás és együttérzés sokatlanul szép példájáról értesülünk. E szerint a Nyilas-, Bozay-, Emerich- és Bihari-telep, valamint az Olajító és Klécseshegy fűszerkereskedői elhatározták, hogy üzleteiket a nyári időszak egész tartama alatt vasárnapokon önként zárvatartják. Nemes elhatározásuknál valamennyiüket az a tudat vezette, hogy a vásárlóközönség ellátását a hétköznapi tartamán kifogástalan módon ellátják, s e mellett végre részesevé és birtokosává lesznek a rég sóvárgott teljes vasárnapi munkaszünetnek.

A nagyközönség teljes megértéssel és helyesléssel kísérte és most megelégedéssel látja a fűszerkereskedők eddigi erőfeszítéseinek megvalósulását, s a megértés jegyében támogatja a szociális gondolat egy újabb megnyilvánulását. Biztosak vagyunk, hogy az új rend zökkenő nélkül átmege a köztudatba annál is inkább, mivel egyenes folytatása az eddig életben volt formának. Tekintve, hogy a vasárnapi teljes munkaszünet a homokkerli fűszerkereskedők körében már rég valóságának számított, ez újabb lépés méltán egészíti ki a megkezdett törekvéseket, s bizonyára követendő példának fog szolgálni a város más részében működő fűszerkereskedőknek is.

Amikor ez újabb akciónak teljes sikert jósolunk, szívesen helyet adunk az érdekeltég részéről hozott intézett kérelemnek, miszerint ezúton is szíves tudomásukra hozzák az érdekelt városrész közönségének, hogy — miután az említett területek fűszerüzletel már a következő vasárnaptól nem nyitnak ki — vásárlásaikat — az új rend értékes támogatóiként — szombat estig eszközölje. Minden remény meg van rá, hogy e kezdeményezések nem állnak meg félúton s rövid idő kérdése lesz, hogy a teljes vasárnapi munkaszünet Debrecen valamennyi fűszerkereskedőjével éreztesse szociális áldásait t

(Z.)

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában

Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Meváltó”, Major örökösök, Piac-u. 18. Telefon: 14-69. — „Tisza”, Jónap Aladár, Magoss György-tér 9. Telefon: 24-52. — „II. Rákóczi”, Arany S. A. Örökösök, Külsővártér. Telefon: 23-43. — „Sztankay”, Németh László, Szt. Anna-u. 64. Telefon: 25-58.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban megindult a felhősödés és a déli órákban elszórtan kisebb záporok fordultak elő. A déli megyékben az esti órákban ismét megindult az esőzés. A hőmérséklet általában 20-22, Nagykőrösön 23 fokig emelkedett.

PROGNÓZIS: Mérsékelt keleti, déli-keleti szél, borult idő, sok helyen eső. A hőmérséklet éjjel 9 fok körül, nappal kézzel a 20 fok alatt lesz.

— **Dr. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter beszámolója Kabán.** Május 10-én tartja dr. Tasnádi Nagy András a hajdúszoboszlói választókerület országgyűlési képviselője Kaba községben a beszámolóját. A beszámoló után társas ebéd lesz az ipartestületben. Ertesítésünk szerint Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter az elkövetkezendő választáskor ismét a hajdúszoboszlói választókerület mandátumát fogja megtartani.

— **Beck külügyminiszter beszéde a magyar rádióban.** Beck ezredes lengyel külügyminiszter május hó 5-én délelőtt nagyjelentőségű politikai beszédet mond, melyben válaszul Hitler kancellár legutóbbi beszédére. A magyar rádió 13 óra 45 perckor Budapest II. hullámhosszán közvetíti a lengyel külügyminiszter beszédének francia fordítását, míg ennek magyarul ismertetése Budapest I. hullámhosszán 16 óra 15 perckor kerül sor.

— **A Városi Nőpariskola „Lórántffy Zsuzsanna” önképzőköre** május hó 7-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel nyilvános gyűlést tart az intézet tornatermében. Közreműködik: a Városi Zenésiskola Gyermekekórus, Elefánty Mária zenetanár vezetésével. Belépődíj nincs. Műsor megváltása kötelező (felnevelteknek 50 f., tanulónak 30 f.) A jövedelmet a nőpariskola képzőközpontjában a növendékek csoportképzésére fordítjuk. A műsoron eredeti népdalok, ballada és népmese, Magyaros ruhabemutató, Olesó büffé.

— **Orvosi hír.** Dr. Paulai Gyula OTBA orvos rendelését Malomköz 3. sz. alatt ismét megkezdte.

— **Több mázsás sárgakövet loptak a Kossuth-utcai temetőből.** Az elmúlt nap különös ügyben tett feljelentést a rendőrségen özvegy Fehér Istvánné. Panaszában előadta, hogy valószínűleg még a múlt év végén talán november elseje előtti időben a Kossuth-utcai temetőből Szűcs Andrásné sírjáról ismeretlen tettes, vagy tettesek elloptak egy 180 centiméter magas fekete, márvány sírkövet. A sírkő több mázsa súlyú volt, így azt valószínűleg nem egy ember és nem is gyalogszerrel vitte el a temetőből. A nem mindennapi lopás ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

Nagyszabású MOVE sportnap Hajdúböszörményben

Május 7-én ünnepi külsőségek között rendezi meg a Move Hajdúböszörményi Tornaegylet 20 éves jubileumának sportbeli részét. Az egész vasárnapot a test nemes kultuszának szentelik. Már is lobogó-díszbe öltözött a város, hogy jeles vendégeit méltóan üdvözölhesse. Az egyesület vezetősége, dr. Csorba Antal ügyvéd, vármegyei tb. fő-ügyésszel az élén hatalmas programot dolgozott ki, hogy az idei sport nap sikere is elérje a Move HTE eddigi értékes munkásságának magas színvonalát.

Délelőtt kegyeleti staféta lesz a város utcáin keresztül az Országzászlóig. Beérkezés után dr. Szolnoky Zoltán ügyvéd, ügyv. alelnök beszédet mond. Rácz Zsigmond pedig szavalt.

Kora délután kerékpárversenyen méri össze erejét a helyi gárda; az új sporttelepen ebben az időben atlétikai viadal lesz a DEAC—Move

HTE között. Délután egynegyed öt órakor a Move HTE—Move Derecskei TE bajnoki mérkőzés lejátszására kerül sor. Este 8 órai kezdettel, olimpiakonok részvételével, műsoros sportbál fejezi be a nagy napot. A debreceni versenyzők közül Nagy Manci, Tóth Lajos, Mogyoróssy Győző, Galaczi Kató, Varga Anny, Kapussi Juci, Both György stb. szerepelnek, az atlétákat pedig Boda dr., Balassa, Gábor, Mailinger, Futó képviselik.

Az esti műsorban tánc, ének, tornász, vívó, birkózó stb. számokat élvezhet a közönség a komoly és humoros jellegű előadásokon kívül.

Hajdúböszörményben óriási az érdeklődés. Elővetelben többszáz jegy fogyott el. Ertesítésünk szerint Debrecenből, a hajdú városokból, sőt az ország más részéből is igen sokan biztosítottak már helyet. (s. g.)

— **Az urológiai megbetegedések kezelésében** reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran fontos segítség. Kéz, mert a gyomorbetegségeknél könnyen és mégis alaposan kitisztítja s az anyagcserét és az emésztést lényegesen előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

— **A német hadsereg főparancsnoka meglátogatott egy libiai repülőteret.** Benghaziból jelentik: Brauchitsch vezér ezredes, a német hadsereg főparancsnoka meglátogatta a beninai repülőteret, amelyen az alkalmából a keletlibiai légi rajok sorakoztak, majd visszatért Benghaziba.

— **Hogyan vegyük be az Aspirin-tablettákat.** 1. 1-2 tablettát fél pohár vízbe teszünk. 2. a szétesett tablettákat felkeverjük, majd felhajtjuk. 3. Néhány korty vizet iszunk utána. Így fokozhatjuk az Aspirin-tabletták hatását. Minden Aspirin-tablettán a „Bayer” kereszt látható, ez különbözteti meg az utazatektől.

— **A jugoszláv külügyminiszter a hét végén Londonba utazik.** Londonból jelentik: Cincár-Markovics jugoszláv külügyminisztert a hét végére Londonba várják. A Daily Herald értesülése szerint a jugoszláv külügyminiszter Párisba készül és ottani tárgyalásainak végeztével jön Londonba. A lap szerint Cincár-Markovics Párisban Bonnet külügyminiszterrel folytat majd tárgyalásokat.

— **Vatay Margit tánciskolájában** május 6-án főiskolai kolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

— **Rendőrségi hírek.** Heidam Imre Kuruc-utca 28. szám alatti lakos tanuló az elmúlt napokban a Kassa-úti népfürdőben fürdött s ez alatt ismeretlen tettes ellopta barna bőr félcipőjét. — Szabó Ágoston András-ut 42. szám alatti lakos kertjéből éjnek idején kifűrészeltek egy 5 éves almafát. — Dobi László műszerész. Szabó Kálmán-utcai lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy műhelye előtt ismeretlen tettes ellopta Tari Ferencné javításra nála hagyott kerékpárját.

— **Rablás a miskolci adóhivatalban.** Miskolcra jelentik: A miskolci kereskedelmi és iparkamara altisztje 540 pengő készpénzt vitt a kamarából az adóhivatalba, befizetés végett. Az adóhivatalban nagy volt a forgalom, az altiszt is beállott a várakozó sokaság közé. Kezében tartotta kézbesítő könyvét, ebben volt az 540 pengő. A várakozó tömeg közül valaki figyelemmel kísérelte az altisztet, mert egyszer csak hirtelen kiszakította kezéből a könyvet és menekülni kezdett. Többen utána vetették magukat, de nem sikerült elfogni. A rendőrség a nyomozás során több előállítást fogantatott, de a rabló még nem került kézre.

— **A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya** május hó 5-én pénteken délután félhat órakor tartja XCV. felolvasó ülését a Déri Múzeum előadó termében. A felolvasó ülésen Roska Márton egyetemi tanár „Erdély és a honfoglalás” — Varga László tanárképzőintézeti tanár pedig „Németi Pál, a debreceni Kollégium latin diákköltője” címmel tart előadást. A felolvasó ülés után az osztály tagjai zárt ülést tartanak.

— **A Csaba B. E. Bársony János törzse** 7-ére hirdetett kirándulást a Hortobágyra a Budapesti Nemzetközi Vásár miatt 14-én, vasárnap lesz megtartva. A díszláborozásra ezúton szeretettel meghívjuk a Baktársi Egyesületeket s azok meglátogatóit. Jegyek Kovács Andor törzsfőnökéél rendelhetők (Közegészségügyi intézet) Rendezőség.

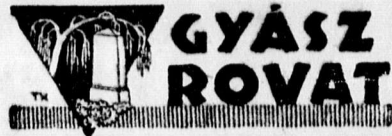
Biztosítsa vetését jégkárra

— **Május elseje a Színházi Magazinban.** A május elseji mulatságról szól a Színházi Magazin a heti számának legnagyobb riportja. Három kitűnő pesti színésznő: Simor Erzsébet, Kiss Manya és Rácz Vali látogatott el ide és ők örökölték meg tapasztalataikat képekben és írásban. A lap többi részében a szokott gazdag programot találja az olvasó.

— **A MANSz. nemzetvédelmi tanfolyamának** mai előadói 6-7-ig Bittó Dezső ezredes: A nő háborús szolgálata címen, utána 7-8-ig dr. Hankiss János egy. tanár: „A női hősi eszmény a világirodalomban”, címen tartanak előadást. Az előadások színhelye a Megyeháza díszterme, pontosan 6 órai kezdettel.

— **Nemzeti zarándokút Rómába.** Rómába június 27-én lesz Országos Hivatalos Nemzeti Zarándoklás. — Igen kedvezményes áron. A debreceni csoportot vezér dr. Dávid Géza vezeti, aki már eljárt a legnagyobb kedvezmények elnyerése ügyében. Jelentkezések személyesen eszközlelők a Bészler és Dávid vaskereskedésben, ahol részletes felvilágosítást, jelentkezési ívet és útíttervet kaphatnak az érdeklődők. Részvételi díj 96.— pengőtől.

— **Naményi Gyorsíróiskolában** május elsején új gyorsírótanfolyam kezdődik. Tanfolyam után állami vizsga, állami bizonyítvány. (Rákóczi-u. 17. sz.)

Kiss Ernő

ny. m. kir. államrendőrségi detektív

május 4-én 57 éves korában hosszabb betegség után elhunyt. Halálhíre hamar elterjedt a városban és nagy részvétet váltott ki. Sokan ismerték, feljebbvalói becsülték, szerették, általános tiszteletnek örvendett úgy a pályatársai, mint a közönség részéről. Évekkel ezelőtt szívba j támadta meg, alattomóan aláaknázta egészségét, míg végül esütörtökön hajnalban végzett vele. Utolsó éveit nagyon megkeserítette Ernő fiának, majd alig egy pár héttel ezelőtt pedig Ilonka leányának az elvesztése. A két forrón szeretett gyermek halála nagy csapást jelentett a Kiss Ernő beteg szívére. Temetése szombaton délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. á. számú ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: bánatos neje, gyermekei, testvérei, menyje, nagybátyja és nagyunéje, sógora és sógornője, nézsa, valamint a kiterjedt rokonsága, jó barátai és pályatársai. Lakás: Nyúl-utca 93. Gebauer gég rendezti.

— **Özv. Huszár Jánosné, Bodnár Erzsébet** 68 éves. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából római katolikus szertartással. Temetését Fehértől vállalta rendezi.

— **Kovács Istvánné, Melegh Irma** életének 66. évében elhunyt. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Lakás: Rákóczy-utca 58. Temetését Fehértől vállalta rendezi.

— **Tömöri Ilonka** 13 éves, református temetése szombaton délután 5 órakor lesz a Köztemető IV. terméből. Lakása: Tánács-utca 49. — Pusztai temetkezési intézet.

— **Lévay Károly** villanyszerelő s. 25 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető III. terméből református szertartással. Lakás: Bruckner-u. 9. sz. Pusztai temetkezési intézet.

— **Nagy István** kövező mester 53 éves ref. temetése pénteken délután félhat órakor lesz a Köztemető II. á. terméből. Lakás: Ag-utca 6. Pusztai temetkezési intézet.

— **Rácskai Piroka** 20 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából ref. szertartással ima után. Csúrka „Kegyelet” temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. sz. végzi.

— **Özv. Kovács Jánosné Varga Zsuzsanna** 87. évében elhunyt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Nagy Sándor József-u. 11. Temetését Bartha vállalta végzi.

— **Gyászbeszéd** alkalmával bizalommal forduljon Fehértől Dániel temetkezési vállalatához, Dégenfeld-tér 4. szám., — telefon 11-85, — hol áruajánlatot díjmentesen szolgáltatnak.

— **OSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám.** Alapítási év 1903. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon: üzleti 23-81, telep 6. lakás 11-90. szám.

— **Dankó temetkezési vállalat, Sas-utca 3., Kossuth-u. 6.,** (telefon nappal 23-22, éjjel 30-66) temet., szállít., exhumál. Kérem ajánlatot kérni és ezáltal meggyőződni olesó áramról. Kényelmes fizetési feltételek!

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Mezei János parketta-készítő Dicsőfi-u. 6—Kovács Margit György-u. 14. Schrolóvics Miklós kereskedő segéd Péterfia-u. 54—Török Eszter Bocskay-tér 1. Kolozsvári Sándor cipész mester—Magyar Zsófia Gyöngyvirág-u. 5. Toboltok László gyári munkás—Drabik Kornélia Zöldfa-u. 5. Nagy Sándor városi tisztviselő Csillag-u. 94—Szabó Róza Boldogfalva-u. 11. Marozsán Simon asztalos segéd—Korponai-u. 11—Jánki Eszter Ilona-utca 6. Bíró Zsigmond fm. Hajdú-böszörmény—Demjén Zsuzsánna Pac 20. Bolla Kálmán férfi-szabó Piac-utca 32—Szabó Irén Borz-u. 24. sz. Kovács József ipari munkás Török Bálint-u. 23—Petruska Maróti Bajnok-u. 35.

Szőnyegeket

fi-gönyöket, ágyszerűket stb
legelőcsöbben vásárolhat

Horn Rezsónél
Debrecen, Kossuth-u. 19.

Születés: Gulyás Lajos szobafestő segéd Gyár-utca 3. leány Éva. Varga Levente tanító Nyirmihálydi fiú Levente. Gagna János máv. fiú-tőhaji munkás, Balaton-u. 33. leány Margit. Dr. Papp Zoltán egyetemi magántanár leány Enikő, Porcsin István npsz. Böszörményi-út 85. — leány Edith. Zsilák János gazdasági iskolai tanár Hajdúszoboszló fiú, László. Katz László nyomdász Apaffy-u. 25. fiú Ferenc. Szarvas Péter fm. Pancsika 65. fiú János. Szilágyi László npsz. Bellegelő 27. leány Éva. Oláh László npsz. Nagyszalonta-u. 20. fiú László. Tóth János kocsis Nagyszöllőtelep, fiú Mik-

A magyar képirok kiállítását rendeznek a Magyar Élet Mozgalom helyiségeiben

Rendkívül értékes és nagyszabású kiállítását rendez Debrecenben a Magyar Élet Mozgalom Piac-utca 26. szám alatti helyiségeiben a magyar képirok egyesülete. A debreceni kiállításon egy olyan lelkes magyar művész-gárda sorakozik fel, amely azért tömörült, hogy a festőművészetben megteremtse az igazi, hamisítatlan magyar irányzatot. Az a célkitűzésük, hogy a magyar népi talajból, népi motívumokból kikristályosítsák a korszerű magyar képzőművészetet. Hat-hét évvel ezelőtt állottak össze ezek a lelkes magyar művészek a képirok társaságába és ellentétben az eddig nyugatról hozott különféle izmusok kultúrájával a magyar táj szemléletéből, a magyar néppel való közvetlen érintkezésből és ennek a bensőséges kapcsolatnak a révén egy új színmagyar művészetet igyekeznek kialakítani. Ezt a törekvésüket most már ötödik éve a kultuszkormány támogatásával mozdítják elő. A kultuszkormány tanulmányi segélyei lehetővé tették számukra, hogy sorra járják a magyar vidék főbb kultúrgéopontjait. És ez a debreceni kiállításuk a fizetendő lesz az országban. A budapesti Nemzeti Szal-

lonban és a legelőkelőbb téripartokon rendezett kiállításai után jártak már a Dunántúlon, az Ormánságban, Nógrádban, Balassagyarmaton, Nagykanizsán, Zalaegerszegen és most az Alföld keleti végvárában, Debrecenben mutatják be művészetüket. Sok neves festőművész tagja a képirok társaságának, köztük debreceni vonatkozásban külön érdekességgel bír Boromissa Tibor, aki három évet töltött el a Hortobágyon a pusztai táj szépségeinek és a pásztorelének tanulmányozásával és megörökítésével. Az országos nevű művészek sorában foglalnak helyet Debrecenből Menyhárt József és Veress Géza, akik szintén kiváló értékek. A Magyar Élet Mozgalom célkitűzései között fontos szerepet tölt be az, hogy minden nemes megmozdulást támogassunk, ami magyar. A képzőművészetben ez az egyesület valóban úttörő munkát végez és Debrecen műértő közönsége bizonyára sok tanulságos és értékes anyagot talál majd ezen a kiállításon, amely vasárnap, május hetedikén nyílik meg és egy hétig, május 14-én estig lesz nyitva. Megtekintése díjtalan.

lós. Farkas József utcaspró Mályva-u. 3. leány Irén. Dr. Borsy István orvos Nagykaláb fiú Zsolt. Burai János gazdálkodó Péceli-u. 10. fiú János. Csáky Gábor piaci árus, Pancsovics-u. 36. fiú József. Varga János honvéd tiszthelyettes Apafa, leány Éva. dr. Molnár Gergely orvos, Szent Anna-utca 22. fiú Dénes. Balogh Péter kocsis, Kismacs 4. fiú Zsigmond.

Halálozás: Varga Juliánna r. kat. 10 éves Fegyvernek. Bota József g. kat. fm. 30 éves Monostorpályi-út 56. Schvarcz Emil gépűzőnök izr. 70 éves Hatvan-u. 55. Vá-kony Gábor fm. ref. 78 éves Dévai-utca 31. Sütő Jánosné ref. 66 éves Igric-u. 7. Pere Józsefné ref. 29 éves Rothermere-u. 12. Kovács Istvánné ref. 66 éves Rákóczi-u. 68

— A Magyar Élet Párt második kerületének ülése. Május hatodikán szombaton délután félhét órakor tartja a Magyar Élet Pártjának második kerülete alakuló gyűlését az Arany Bika kistermében. A gyűlésen vitéz Berényi István kerületvezető elnökök és a választásokkal kapcsolatos kérdéseket fogják megtárgyalni.

— Popoff Mihály előadása a Ker. Nemzeti Ligában. Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya május hó 8. napján délután 6 órakor előadást tart. Az előadás tárgya: „A kozákok”. Előadó: Popoff Mihály dr., a kiváló író, aki maga is a kozák földről származott s onnan került hozzánk. Az előadás helye: József kir. herceg-u. 16. Betétdíj nincs.

— Aranyernél és bődugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar igen jótévő megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— Baleset munka közben. Csütörtökön délután a debreceni gőztéglagyárban baleset történt. Sándor Jánosné munkásnő véletlenül megcsúszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy egyik lábán kisebb porctörést szenvedett. A mentők első segélyben részesítették, — majd kiszállították a klinikára, — ahonnan kellő orvosi kezelés után hazavitték.

— Kicsúszott alóla a létra, eltört a lábát. Tegnap a délutáni órákban Molnár Jánosné bejárónő a Hunyadi-utca 9. szám alatt egyik lakásban takarított. Ablakmosás közben a kétágú létra kicsúszott alóla és Molnárné lezuhant. Jobb-lábát törést szenvedett. A mentők kiszállították a klinikára, ahol gipszbe tették a törött lábat, majd a szerencsétlenül járt asszonyt a lakására szállították.

— A vetőmag visszaszolgáltatásának egyszerűsítése. A m. kir. minisztérium az állam által hitelbe adott vetőmag visszaszolgáltatásának egyszerűsítése végett a következőket rendeli: 1. §. (1.) Az a gazda, aki a termelés előmozdítása céljából az államtól vetőmagot kapott hitelbe, az átvett vetőmagnak pénzbeli egyenértékét a vetőmag átvétele előtt közötti feltételek szerint köteles a megszabott határidő alatt megfizetni. (2.) A tartozás biztosítására, behajtására, elévülésére és késedelmek fizetésére nézve a közadók kezelsére vonatkozó törvényes rendelkezések irányadók. 2. §. (1.) Jelen rendelet kihirdetésének napján lép életbe. (2.) Jelen rendelet hatálybalépésével az 1930—1935 M. E. sz. rendelet hatályát veszti. A jelen rendelet hatálybalépése előtt hitelbe adott vetőmag tekintetében azonban továbbra is az 1890—1935-iki rendelkezéseit kell alkalmazni.

XXIII.

De ezúttal csalódott az ellenőr úr.
A nehézség mindjárt a kisbírónál jelentkezett. Ő ugyan be nem ereszt senki emberfiát az irodába... Mit akar ott az úr?... Ellenőr?... Az ám, azt minden csavargó mond hassa... Hol az igazolvány?...
Az ellenőrt majd szétrobbantotta a méreg. Alig tudta túrtörtetni magát.
Nagynehezen aztán mégis bejutott az irodába.
— Hol van a fogvasztási adó főkönyve?
— Hát honnan tudhassam én azt... Teszen megkeresni az úrnak.
Jó órába került, míg az egyik polcon megtalálta. Vastag porréteg lepte be.
— No, ezt se sokat használhatják.
Felütötte a könyvet.
— Hm, — mozdult meg a széken. — Az idénről még egyetlen befizetés sincs nyugtázva... Mi van itt?... Senki se fizetett volna még az idén fogvasztási adót?... Én még ilyet nem láttam... Vagy sikkasztás?...
Meglepetten köszörmelte meg a torkát. Különös érzés bizsergett benne.
— Sikkasztás... Egészen biztosan... Sikkasztás... Nagyszerű... Mindig ilyenről ál-

modott. Egy sikkasztó leleplezéséről, amelyik a túlszűfolt adóhivatalban végre rátereli a figyelmet s aztán jön az előléptetés... Főellenőr...

— No, csak okosan, nyugodtan, higgadtan, — csitította magát. — Nem kell semmit sem elhamarkodni. Van idő bőven... Holnap reggelig mindennek utánanézhettek és minden intézkedést megtehetek egy szenzációs letartóztatásra...

Felállott, hóna alá csapta az aktatáskáját, aztán kilépett az irodából. Bezárta maga mögött a község háza ajtaját és a kulcsot zsebre fette.

Azonban a kisbíró észrevette ezt a műveletet.

— Hallja-e az úr, mit akar azzal a kulcsal? Hoccide csak...

Az ellenőr szeme megvillant.

— Hallja-e, kisbíró, befogja a száját, vagy garantálom, hogy holnap ilyenkor más veszi kezébe a kisbírói botot.

A kisbíró visszahökken a kemény szótól.

— Most pedig kíséren el engem a Rosenthal-koreszmába. Vagy van másik fűszerkereskedés, vagy koresma is a faluban?

— Ninesen, kérem alássan, — felelte a támborrá szelidült kisbíró s engedelmesen indult az ellenőr után. — Erre tessék...

Mutatta a bottal az utat.

Az ellenőr aztán Rosenthal ivéből mindjárt megállapította, hogy négy nappal ezelőtt százpengő adófizetés történt. De nem szólt Rosenthalnak semmit.

— Ezt az adóívet magammal viszem, — mondta hosszas jegyzetelés, meg vizsgálódás után. — Holnap tíz órára jöjjön be érte a község házára.

— De miért méltóztatik ezt tőlem elvinni? Valami talán nincs nálam rendben? Lehet-

len, kérem alássan. Én ugyan esztendőben egyszer szoktam fizetni, szeptember elsején, most azonban akkor elfelejtkeztem róla s így csak a napokban teljesítettem a befizetést, de viszont számításom szerint inkább előre vagyok a fizetéssel, mint hátralékban lennék.

— Nem erről van szó! — legyintett az ellenőr. — Ezt az ívet össze kell hasonlítani a főkönyvvel... esetleg az elmúlt évekre visszamenőlegesen is... ezért kell magammal vinnem...

Azzal aktatáskájába tette az adóívet s visszasietett a község házára. Sokáig szőszmőtölt az irodában, a kisbíró akármennyire hallgatózott, még csak neszt sem észlelt a szobából, de hosszas csend után csengetett a telefon.

— A főszolgabíró urat kérem, — hallatszott ki a kisbíróhoz. — Igen, kérem, itt vagyok... most vizsgáltam át... kétségtelenül megállapítottam... Holnap reggel méltóztatik kijönni?... Kérem, méltóztatnék akkor kihozni az adóhivatali főnök urat is... Igen... A jegyző a reggel nyolcórás autóbusszal jön haza... Ajánlom magamat... Igen, én addig kint maradok... Alázatos szolgálja...

— No, már csakugyan hivatalbeli ember, az üstökét neki, — vakarta meg a kisbíró a fejét. — Én meg ugyan barátságosan elintézttem...

Másnap azonban még nagyobb meglepetésekre ébredt.

Még csak háromnegyed nyolcra járt az idő s a főszolgabíró úr gépkocsija már megállt a község háza előtt. Másodmagával szállott ki belőle a főszolgabíró. Hajnalban meg már két szuronyos csendőrző felzörgette s azóta is ott tanyáznak a kisbíró-szobában, pedig máskor mindjárt fordulnak vissza, éppen csak hogy a könyvüket peccseltették le.

(Folytatjuk.)

A kollégiumi jubileumi alap és az egyházzenei hangverseny

A református Kollégium intéző tanácsának javaslatára a tiszántúli egyházkerület 160—1938. szám alatt határozta el a jubileumi alapítvány létesítését. Körlevélben kérte meg a Kollégium az egyházkerület összes egyházait, hogy járuljanak hozzá. Már eddig több mint 50 egyház küldött be, vagy szavazott meg többé-kevesebb adományt. Legelső az amerikai magyar református egyház volt 1000 pengő adományával.

A jubileumi végrehajtó bizottság pedig a pénzintézetekhez intézett körlevelet. A Magyar Nemzeti Bank 10.000 pengőt, a TKB 8.000 pengőt, küldött be. Nagy alapítványt adott a kereskedelmi miniszter is, a kollégiumi jubileumi helyegek jövedelméből való részesítés címén 10.000 pengőt.

A nagyobb alapítványok mellett a Kollégium volt növendékei közül is már többen létesítettek új alapítványokat is és sokan járultak az alapozás.

A Kollégium végzett növendékeinek igen nagy része lakik Debrecenben, őket is kéri a Kollégium igazgatósága a nemes célhoz való hozzájárulásra.

Most itt az alkalom, hogy aki nagyobb alapítványt nem tud tenni, azzal a 2 pengővel, vagy 1 pengővel, amivel az egyházzenei hangversenyre megváltja jegyét, hozzájárul az alap növeléséhez.

A hangverseny május 14-én este 6 órakor lesz a Nagytemplomban. Jegyek a könyvkereskedésekben és a kollégiumi kapusnál kaphatók.

Levente diszelőadás a Csokonai színházban

Debrecen város törvényhatósági testnevelési bizottsága május 11-én csütörtökön este nyolc órai kezdettel a Csokonai-színházban Debrecen város leventéinek s a Debrecen város felvidéki testvérkerületében rendezendő táborozási költségek fedezésére levente-diszelőadást rendez. Az előadást a Bánk-bán nyitány vezeti be, amelyet a levente fűvés zenekar játszik. Három Fereny karnagy vezénylése mellett. — Kiss József tankerületi főigazgató mondja az ünnepi beszédet, majd a levente zenekar előadása következik. Utána kuruc- és irredentadalkat énekel Mohácsi Zoltán.

Érdekes száma lesz a műsornak a zenés puskaforgató gyakorlat, amelyet egy levente szakasz fog bemutatni. A levente énekkar magyar és mődalokat ad elő Sándor Gyula oktató vezénylése mellett. A fűvés zenekar Borsai: Magyar ábrándját játssza. Vezényel Háromi Ferenc karnagy. Ezt követi a DEAC női tornászszakosztályának táncbemutatója, amelyet dr. Balogh Sándorné testnevelési tanárnő tanított be. A „Táborfüznel” című érdekes színjátékkal fejeződik be a levente-est, amely iránt máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A főszerepet P. Kovácssy Irén fogja alakítani, akinek művészi tehetségét már jól ismeri a debreceni közönség. Az előadásra jegyek május 7-től 10-ig a Mőliusz papírkereskedésben kaphatók.

Hirdetmény. Értesítem az érdekelteket, hogy a lovászügyi raktározó tőnl nagyobb mennyiségő szagtalan, trágázásra kiválóan alkalmas iszap kerül eladásra. Az iszap eladására vonatkozólag felvilágosítás a városháza gazdasági ügyosztályában és a helyszínen Mészai Lajos szennyvíztisztítótelepi felügyelőnél kapható. Dr. Kőlcsey Sándor sk. polgármester.

TESTEDZÉS

Vasárnap lesz a senior birkozó bajnokság

A Magyar Birkozó Szövetség keleti kerülete május 7-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel rendezi meg Keletmagyarország 1939. évi senior birkozóbajnokságait a DTE tornacsarnokban.

Légsúlyban (56 kgr.) a múltévi bajnok Szabó (DVSC), Fényes (DMTE) és Munkácsi (Szolnoki MÁV) közül most Fényes a legvalószínűbb győztes.

Pehelysúlyban (61 kgr.) a múlt évben Penyige (DMTE) nyerte meg a bajnokságot (a kitűnő Fekete és Pagonyi legyőzésével), most azonban egy súlycsoporttal feljebb indul, így ebben a súlycsoportban a Szolnokiak győzelmi esélye nagyon megnövekedik, bár Madár (DMTE) és Magyar (DEAC) is kitűnő formában vannak.

Könnyűsúlyban (66 kgr.) Penyige Gy. (DMTE), Szőke (DTE), Kántor-Kratzer (DVSC), Erdei (DTE) és Szendrői (Szolnok) szinte egyforma eséllyel veszik fel a küzdelmet a bajnoki címért.

ÖSSZEÁLLITOTTAK

A DVSC VASÁRNAPI CSAPATAI

A DVSC első csapata vasárnap délután félöt órai kezdettel játszik bajnoki mérkőzést a Diószegi-úti pályán a Diósgyőri MAVAG csapatával. Csütörtökön már összeállították a DVSC csapatát, mely a következő: Keskeny—Radics, Antal I.—Nagy H., Kántor, Papp—Farkas, Szabó, Bibari, Drap, Nagy I. Ezidő szerint az lesz a vasárnapi csapat, de lehet, hogy végül mégis Kézit szerepeltetik jobbszélén, aki gyors és átütő játékos.

A KISPEST ÚJABB GYŐZELME BUKARESTBEN

Bukarest, május 4. A Kispest második bukaresti mérkőzésén is szépen szerepelt és 4000 főnyi közönség előtt 2:1 (0:1) arányban verte a román B. válogatottat.

SPORTHÍRMONDÓ

A Szeged FC furesa háborújáról beszélnek most NB-körökben. A Szeged FC május 14-ére kisorsolt mérkőzését a Nemzetivel június 7-ére kérte áttenni, mivel törökországi portyára akart menni. Közben a portya füstbement, s most már a Szegedi FC tiltakozott az általa kért június 7-i dátum ellen. Igen ám, de a Nemzeti ugyanekkor lekötötte magát az eredeti, május 14-i dátumra Borovba két nemzetközi mérkőzésre. Most sportkörökben nagy érdeklődéssel várják a furesa Szeged FC—Nemzeti NB-háborúskodás eredményét.

SZÍNHÁZ

Havasi napsütés

Tolnay Klári vendéglátéka a Csokonai Színházban

Csütörtökön este vendégszerepelt másodszer Tolnay Klári a Csokonai Színházban. Ez alkalommal a „Havasi napsütés”-ben játszotta el Fifi szerepét és káprázatos művészi tudásával egy újabb arcát mutatta meg istenadta tehetségének. Szerdán este vigjátékszerében mutatkozott be, csütörtökön este pedig komoly drámai szerepben. Két arcát láthatta a debreceni közönség a mindkettőben mélyrehatóan igazi tiszta művészetet. A „Havasi napsütés” Fifije Tolnay Klári művészi interpretálásában élmény volt. Alakítására a legtalálóbb kritika és jelző csak az lehetne, hogy megrázóan emberi volt. Mélyen nyult bele a szívekbe s a könnyes szemek bizonyították, hogy minden mozdulata, szava megdöbbentően érzékeltette a fiatal, halálraélt beteg tragikumát.

Lelkes és szőnni nem akaró tapssal köszönte meg a debreceni közönség a feltehetően estét.

A múlt évben Erdei nagy fölényrel győzött, most azonban Penyigével is találkozunk. Eddig négyszer mérköztek egymással és mindannyiszor Penyige győzött, de most Erdei nagyon „rászáll” és nem akar veszteni.

Kisközépsúlyban (72 kgr.) Sipkay (NyTVE), Pirooska (DMTE), Fejszék (DMTE) és Szilágyi (DVSC) közül nagy küzdelem után bármelyik győzhet. A múltévi bajnok Váradi (DVSC) nem indul, miután külföldre vándorolt ki.

Nagyközépsúlyban (79 kgr.) a múlt évi győztes Kovács (NyTVE) most nem indul (Jutason van továbbképző katonai iskolában), így Palotás (Karcagi MOVE), Pallagi és Kun (DMTE) között nyílt a bajnokság sorsa.

Félnehézsúlyban (87 kgr.) Kaszától (DVSC) nem lehet elvitatni a bajnokságot.

Nehézsúlyban Tarányi biztos győztes.

Két esztendőre megújították a magyar-román sportmegállapodást, Boerescu, a Román Sportszövetség Egyesületének főigazgatója Prém Lóránt dr. OTT ügyvezető alelnökkel két évre meghosszabbították a magyar-román sportmegállapodást. Az eddigiekben túlmézően a szerződésben nem szabályozott vendégszereplésekre is alkalom nyílik ezután, s román részről kitalásba helyezték, hogy az ilyen eseteket a legnagyobb jóindulattal fogják kezelni.

A Radványi-emlékdíjat az idén az „Öreges Tanácsa” Lázár Gyulának ítélte oda, aki klasszikus játékaival már régen kitűntette magát.

„Négytusa”-versenyt rendez pünkösdkor, május 28. és 29-én a budapesti honvédségi vívóklub öttusa-szakosztálya. A szokásos öt versenyszámból ugyanis elmarad a lovaglás és a versenyzők párbaj-törvívásban, pisztolylovásban, úszásban és terepfutásban mérik össze erejüket.

Júniusra halasztották az olasz-magyar főiskolai vívóviadalt, amelyet eredetileg erre a hétre terveztek. A mérkőzés az évad kimagasló nemzetközi vívóeseményének ígérkezik.

Gróf Ödön állapota súlyosbodott. Az elmúlt héten Gróf Ödön magas lázzal az újpesti városi kórházba került. A napokban állapota javult kissé, s úgy látszott, hamar felgyógyul. Szerdán azonban újra visszaesett s magas lázzal ágyba kellett feküdnie. Gróf Ödön így hosszú ideig nem fog szerepelni a sporttélethen.

A darab többi szereplője, Somlay Julia és Hamvay Lucy, a férfiak közül Szabó Ernő, Mányai, Bálint, Kamarás tudásuk legjavát nyújtották és a többi szereplővel együtt elvitathatatlannal tökéletes és művészi sikert arattak. (k. l.)

„Kék mazur”

a Csokonai színházban

Hírt adtunk már arról, hogy Lehár Ferenc legjobb romantikus operettje, a „Kék Mazur” május 12-én, pénteken este Timár Ilával és Tanay Emillel a főszerepekben ünneplő előadásban kerül színre a Csokonai Színházban. A vendégművészek népszerű kedvencei Debrecen közönségének. Timár Ilá minden fellépése eddig is esemény volt mindig a Csokonai Színházban. Tanay Emil pedig a múlt szezonban különösen a „Kék rókában”, „Vihar az Egyenlítőn”-ben, Sonjában nyújtott felejthetetlen alakításokat. Múltévi búcsúestje pedig a „Pillangó főhadnagyban” fényes társadalmi esemény volt a Csokonai Színházban. Akik ezen az előadásban kitűntették a művészt megjelenésükkel, a Kék Mazur előadásán is-

mét kellemes színházi estében fognak részesülni.

Timár Ilá és Tanay Emil vendéglátékkal a MANSZ leánykör tejakelőját támogatják, ezért kérjük a MANSZ és a többi társadalmi egyesületek tagjait, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel jegyigényeiket már most szíveskedjenek bejelenteni a MANSZ leánykör elnöknőjénél, Fehértői Dánielnénél, vagy a Kónya-utrikban (Kossuth-u. 1.), vagy a színházi pénztárnál.

A színházi iroda jelenti: Pénteken este

KETTEN EGY JEGGYEL.

Luxemburg grófja

Szombaton este premierbérlet 29. szombati bérlet 23.

SIVÓ Mária

és
BALÁZS János
felléptével

Erzsébet

a gyönyörű zenéjű érdekes, romantikus meséjű operett.

A szezon legnagyobb operett-sikere.

Vasárnap délután és vasárnap este rendes helyárrakkal, hétfőn este A-bérletben

ERZSÉBET.

Kedden este

KETTEN EGY JEGGYEL

ARTATLAN DON JUAN.

Szabó Ernő felléptével.

NEMETORSZÁGBAN ZSIDÓ CSAK ZSIDÓNAK LAKHAT

Berlin, május 4. A birodalmi kormány törvényt hozott, amely rendeli a zsidók lakbérleti viszonyát. Az 1939 május 4-én életbe lépett törvény elrendeli, hogy azok a zsidók, akik nem akarják, vagy nem tudják igénybevenni a kivándorlás lehetőségét, zsidók házában helyezendők el. Zsidók ezentul csak zsidókkal köthetnek albérleti szerződéseket.

MOZI

Csak egyszer vagy fiatal

Bemutató az Apolló moziban

Amerika ismét újat és érdekeset alkotott ezzel a filmmel. A Metro pompás műve a „Csak egyszer vagy fiatal”. Érdekes történet, mely csak amerikai nyelven szülehetett meg. Kedves, humoros és mulattató az egész mese és másfél órában keresztül elszórakoztatja a leg gondterhebb mozilátogatót is. A főszerepet Mickey Roney, a Metro legújabb férfiszírtára játssza, akit már az egész világon megismertek és megkedveltek. Pompásan játszanak partnerei is: Lewis Stone, Cecilia Parker és a többiek. George B. Seitz elsőrendű rendezői munkát végzett és szerencsésen használta ki a szövegkönyv adta lehetőségeket és rendkívül vidámmá, könnyed, szórakoztató történeté tette a filmet.

Az Apolló csütörtöki bemutatója egyébként Metro-parádé volt. A kitérőműsor három kis burleszkből állott, melyek ötletes humorukkal két gondfelejtő órát szereztek a közönségnek.

Mozis műsor

Hungária: A fiúk városa.

Vígsház: Csodák csodája.

Apolló: Csak egyszer vagy fiatal.

FIZESSEN ELŐ
A DEBRECZENI UJSÁGRA!

Közgazdaság

A KÉSZÁRUPIACON DRAGULT A KUKORICA

1500 métermázsás kukoricát vettek ma át a hízaladók a készárupiacon, 15 fillérről magasabb áron. A zab jegyzését kérés nélkül 10 fillérral emelték. 450 métermázsás sörárpa és 120 métermázsás takarmányárpa változatlan áron kell el a rosz- és a búzáarak tartottak. A malmsok csak minőségbűzák iránt érdeklődnek, de az uradalmak nem adják el a mai áron prima búzájukat.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.30—20.80, 78 kg-os 20.50—21.00, 79 kg-os 20.70—21.20, 80 kg-os 20.80—21.30.

Rozs: pestvidéki 14.60—14.75, más származású 14.65—15.10.

Takarmányárpa: elsőrendű 18.20—18.45.

Sörárpa: kiváló 20.50—22.00, prima 19.25—19.75.

Zab: elsőrendű 22.70—22.85, középminőségű 22.60—22.70.

Tengeri: tiszántúli 17.10—17.25.

Ferencvárosi sertésvásár. A csütörtöki ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 3482 darab. Vásári állományból angol hússertés 851 darab. Az irányzat élénk. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on felül 102.5—104, szedettsertés I. 96—108, III. 80—87, angol sonkasertés I. 94—97, II. 82—91, márkázott exportzsír vágóhidon átvéve csomagolás nélkül 149 fillér kilogrammonként.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1939. év II. évnegyedére esedékes együttesen kezelt közadótartozását május hó 15. napjáig fizesse be. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713 számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után az adóhivatal behajtási eljárást indít.

Bérbeadási hirdetmény. A város tulajdonát képező Maesi folyó kaszáló elnevezésű, Böszörményi-út mentén fekvő 91 k. hold 78 n.-öl területű ingatlan 1939. évi október hó 1-től 6 évi időtartamra árverésen fog haszonbérbeadásra kerülni. A bérbeadó árverés 1939. évi május hó 15-én délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. Árverési szándékozók a kikiáltási ár 15 százalékat az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza, főemelet) megtekinthetők és ugyanott nyertesek egyéb felvilágosítás is. **Polgármester.**

.....

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díjak mindenkor előre fizetendő.

Betöltendő állás NŐKNEK

Intelligens
gép- és gyorsíró keresztyén fiatal leány állást keres. Szíves megkeresést „Török” jellegére a kiadóba kér. 558

Betegápolásban
járás ápolónőt keresek beteg férfi mellé. Jelentkezés Czegléd-u. 8. sz. 573—w.

Betöltendő állás FÉRFIAKNAK

Ügynököt
keresek ingatlaneladásra. Péterfia 48. 582

BUTOROZOTT SZOBA

Kiadó
Bőrgarnitúrával butorozott utcai parkettás szoba, esetleg ellátással. — Piac 77. I. 4. 501—282

Budapesten
Attila-körúton gyönyörű butorozott 1., 3., 4-szobás telefonos lakás, I. emelet azonnal kiadandó. Cím a kiadóban. 592

Butorozott
utcai szoba 15-re kiadó. Péterfia 30. 580

Bőrgarnitúrával
butorozott utcai parkettás szoba, esetleg ellátással kiadó azonnalra is. — Piac 77. I/4. 595

Vajnál
is
puhább
a
szakál
ha
BENYÁTS
pengét használ!

Légfűtéses
különbejárattú szoba kiadó 15-ére. Svetits bérház, harmadik lépcső, II. g. 557

Légfűtéses
különbejárattú butorozott szoba kiadó. Svetits-bérház, harmadik lépcső, második emelet külön. Felvilágosít: DEL-KA. 574

HÁZTARTÁSI-ALKALMAZOTT

Mindenes
bejárónőt egész napra felvesz étkezde. Bádógos-utca 1. 593

Bejárónőt
jó bizonyítvánnyal felveszek azonnal. Jelentkezés pénteken, szombaton 10—12-ig. Rothermere-u. 5. sz. 588

Bejárónőt
jó bizonyítvánnyal felveszek. Rothermere-utca 5. Jelentkezés a déli órákban. 584

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Két szoba
rendelőnek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 10. az emeleten. Értekezni az ulvarban. 1769

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

Háromszobás
lakás fürdőszobával, gáz, víz, villannyal, hozzá kottel, teljesen modern, Forozlay-út 26. szám alatt kiadó. Értekezni Tótk- és Sebestyén-rt-nál Fürdő-u. 2. 1864

ELELMISZER ITAL

Fajborok
magasfokúak, vetnivaló bokor vajbáb, szátkamentes, sárga hüvelyű kapható Arany János 30. termelőnél. 571

KERESLET

Lakberletkötés
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jellegére kiadóba kérek. 310

AJÁNLAT

Nemzeti
szinü
és egyesületi
zászlók,
gyász loboqók
minden méretben
Peřík-nél
Izent Anna-u. 5. szám

Legdivatosabb

női kalapot még mindig az Arany kalapszalomban vásárolhatja meg. Alakítás modell után 1 pengő. Olcsó árak! Sas-utca 4. szám. 630—540

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot

SZEKERES

festővállalattól,
Debrecen, Homok-u. 122.
Telefón 13-19.

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

1 szoba
előszobás főbérleti lakást keresek központban. Címet a kiadóhivatalba kérem leadni. 1167

Kétszobás
komfortos lakást keresek augusztusra. — Negyed-évenként előre fizetek. Cím a kiadóban. 563

OKTATÁS

Magántanítást,
korrepetálást vállal Kornya Lajos okl. középisk. tanár, Kossuth-utca 61. Értekezni lehet délután fél 3-tól 3-ig. 515—477

ELADÓ HÁZHELY

Termő
gyümölcsös 300 □-öles villattelkek eladók. Sesztina-utca 4. (kisállomás mellett). 65—587

Fél kg. borsó (konzerv) —42, egyegyed kg. zöldbab (konzerv) —22, egyegyed kg. paradicsom (konzerv) —26, 1 kg. Kosenes-füge —96, 1 doboz I. szardínia —42, 1 kg. főző csokoládé 2.40. Cukorka-, csokoládé-, zselékülönlegességek nagyválasztékban kapható GÖDÉNY esemegeüzlet. Csapó-u. 7.

Orosz János

úr, női gyógyelcipő-specialista
cipőszalonját áthelyezte a ROYAL-EPÜLETBE benzinkúttal szembe. 515—180

Függöny

12 havi hitelle. Benyáts Ernőnél Dégenfeld-tér 11 Kelengye-, fehérműi férfiruhaüzlet.

ELADÓ

Budai Észak-utca 51 számú 2-szobás, előszobás kényelmes saládi ház. 744

Legszébb

tavaszi újdonságokat legolcsóbban beszerezheti gyári maradványokból dr. Révész Gézánnánál. Hanygya-udvarban. 1303

Családi ház ellenében
idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Címet „Tisztviselőcsalád” jellegére a kiadóba kérek

ELADÓ ÁLLATOK

Eladó
3 drb. gyönyörű „Gsa-bai” Angora fajnyúl. 20 P. Veres-u. 21. 5. ajtó. 1678

AUTO-MOTOR KERÉKPÁR

Autókarosszéria
kifogástalan állapotban lévő sötétkék, 6-személyes, amely a Debreceni Repülő Club tulajdona, eladó. Megtekinthető Szoboszlai garage, Széchenyi-u. 21.

BUTOR

Jókarban
lévő ebédőberendezés, összecusukható gyermekágy, sportkocsi eladó. — Hajó-u. 18. Megtekinthető d. e. 10—12 között. 589

Eladó

Csapó-u. 16. keresztépületben úriszobaszekrény, íróasztal, szék, varrógép, pianino, Biedermayer-asztal, asztalispór, plüss divány.

Márványlapos
ebédlőkredenc és kisebb szekrény ugyancsak márvánnyal eladó. Csapó-u. 10 az udvarban. 1770

HANGSZER

Irjon
egy levelezőlapot Gärtner zongorahangolónak. Helyben. 1843

350 ccm-es

teljesen új Puch motor kerékpár alkalmi áron eladó. Szoboszlai, Széchenyi-u. 24.

ELADÓ INGOSÁG

Boczonadi
kaptárok 42-es fekvő és álló 36-os eladók. Halastó-utca 10. 468

Két ablak
85/180-as eladó. Teleki-u. 194. 577

ELADÓ HÁZ

Ertékes és jövedelmező ház közvetlen a vasút közelében minden elfogadható árral eladó.
Teleki-u. 104.

Modern,
összkomfortos, emeletes, 25 évig adómentes villa eladó. Vilmos császárkört és Martinovics-utca sarkán. 586

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett Kécses-utca 16. számú ház három lakással és üzleti helyiség lakással, mely kocsmanak vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzleti helyiség kocsmanak kiadó. 569

Családi ház
18 évig megadómentes, 448 négyzetű telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfelfűtéssel, alapincézve, jóvízű kúttal, részben teher átválalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám. Homokkert. 243

ELADÓ FÖLD

Eladó
a város alatti kövesút mellett 50 kat. hold prima tanyásbirtok. Megbízott: Samu János. Deák Ferenc-utca 7. 594

KÜLÖNFÉLE

Eladó
egy ruhaszekrény, konyhaszekrény, 2+1 rádió nagyon olcsón. Simon Elemér, Varga-u. 4. 589

Eladó
fonott kertli garnitúra, tiskagramofon, férfiruhák, fehér vászon diáköltöny. Péterfia 30. 581

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének kőrforgógépén
Igazgató:
Somogyi Gábor.